

SYSMÄN KUNTA

VUODEN 2016 TALOUSARVIO TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2016 - 2018

Kvalt 21.12.2015

SISÄLLYSLUETTELO

Sivu

I YLEISPERUSTELUT

1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE	2
2. KUNTIEN TALOUSARVIONÄKYMÄT VUODELLE 2016	2
3. SYSMÄN KUNNAN TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT	3
3.1 Yleistä	3
3.2 Tuloerät	4
3.3 Menoerät	4
3.4 Väestökehitys	5
3.5 Tilastotietoa Sysmästä	5

II STRATEGISET TAVOITTEET

1. SYSMÄN KUNNAN TAVOITTEET VUONNA 2016	6
2. KONSERNIN OHJAUS	7

III TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA

1. YLEISTÄ	8
2. TALOUSARVION SITOVIUUS	8
2.1 VASTUUT JA PÄÄTÖSVALTUUDET	9
3. KÄYTTÖTALOUS	11
3.1 TULOSALUEKOHTAISET TAVOITTEET JA MÄÄRÄRAHAT	11 - 39
KÄYTTÖTALOUS NUMERO-OSA	39 - 44
4. TULOSLASKEMAOSA	44
4.1 Tuloslaskelman tehtävä	44
4.2 Käyttötalousosan liittyminen tuloslaskelmaosaan	44
4.3 Taloudelliset tavoitteet tuloslaskelmassa	45
4.4 Tuloslaskelmaosan määrärahat ja tuloarviot	45
4.4.1 Verotulot	45
4.4.2 Valtionosuusjärjestelmä	45
4.4.2.1 Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	45
4.4.2.2 Kotikuntakorvaukset	47
4.4.2.3 Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	47
4.4.2.4 Valtionosuuden maksatus	47
4.4.3 Valtionosuudet	47
4.4.4 Rahoitustuotot ja -kulut	48
4.4.5 Poistot ja arvonalennukset sekä satunnaiset erät	49
4.4.6 Talousarvion yli-/alijäämä	49
4.5 Alijäämän kattamisvelvollisuus	49
4.6 Tuloslaskelman tunnusluvut	49
TULOSLASKELMA NUMERO-OSA	50-51
5. INVESTOINTIOSA	51
5.1 Oman valmistuksen käsittely	52
TALOUSSUUNNITELMAN 2016 - 2018 INVESTOINNIT YHTEENVETO	52 - 53
Vuoden 2016 erittelyt:	53 - 54
6. RAHOITUSOSA	55
6.1 Taloudelliset tavoitteet	55
6.2 Tuloslaskelmaosan ja investointiosan liittyminen rahoitusosaan	55
6.3 Pitkäaikaiset lainat	55
6.4 Rahoituslaskelman tunnusluvut	56
RAHOITUSLASKELMA NUMERO-OSA	56
TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	57

Liitteet

Poistosuunnitelma	1 - 2
Nimistökartta	1 - 7

I YLEISPERUSTELUT

1. YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE

Suomen talouden tilanne on vakava. BKT:n kasvu on lähellä nollaa. Työttömyys kasvaa ja työttömyysjaksot pitenevät. Taantumän jälkeenkin kasvu jää kituliaaksi. Kansainvälisen talouden kehityksestä on aivan viime aikoina saatu jälleen huolestuttavia uutisia. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet ja Venäjän talous jatkaa supistumisestaan. Myös kehittyvien talouksien nopein kasvuvaihe on ohitettu ennustejaksolla. Toisaalta monien Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden taloudet ovat kehittyneet suotuisasti. Yhdysvaltojen talouden ennustetaan kasvavan lähes kolme prosenttia vuodessa ja Isossa-Britanniassa kasvu on laaja-alaista. Euroalueellakin maltillinen talouskasvu on käynnistynyt.

Vuonna 2015 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 0,2 %. Ennusteessa oletetaan hyvin maltillista suhdanteiden paranemista vuoden 2015 viimeisellä vuosipuoliskolla. Tavaroiden ja palvelujen vienti kasvaa 0,9 % ja vastaavasti tuonti laskee vain 0,2 %. Nettoviennin lisäys on siis positiivinen. Kysyntäeristä yksityinen kulutus on ainoa, joka tänä vuonna lisääntyy prosentin. Yksityiset investoinnit alenevat neljättä vuotta peräkkäin ja kuluvana vuonna ne supistuvat 2 %.

Kuluvan vuoden työllisten määrä arvioidaan 0,7 % edellisvuotta alemmaksi ja työttömyysasteen vuosikeskiarvoksi ennustetaan 9,6 %. Ensivuodelle työttömyysasteeksi ennustetaan 9,4 %. Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikais- ja rakennetyöttömien määrän nopea nousu. Ansiotaso nousee ennusteperiodin aikana hitaasti. Kuluvana vuonna ansiotasoindeksi nousee 1,1 % ja seuraavina kahtena vuotena ansiotason ennustetaan nousevan 1,2 %. Vuoden 2016 kasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kuluttajahintojen nousu kiihtyy, mutta pysyy maltillisena ollen noin prosentin. Vuoden 2017 talouskasvuksi ennustetaan 1,4 %. Kotimainen kysyntä on talouskasvun taustalla, sillä nettoviennin vaikutus jää edelleen negatiiviseksi. Julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka, joskin mittavat sopeutustoimet pienentävät sitä. Julkinen velka ylittää tänä vuonna 60 prosentin rajan eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina joskin velkasuhteen kasvu hidastuu. (VM Taloudellinen katsaus, syksy 2015)

2. KUNTIEN TALOUSARVIONÄKYMÄT VUODELLE 2016

Kuntatalouden kehitysarvion mukaan vuosikate heikkenee tänä vuonna selvästi, eikä tilanne ilman korjaavia toimenpiteitä muutu parempaan, vaan vuosikatteen ja poistojen ero kasvaisi. Investointitarpeiden arvioidaan pysyvän korkeana, mikä vuosikatteen kehitys huomioon ottaen johtaisi kuntatalouden velan kasvuun. Investointien priorisointiin liittyvä haaste on vastata ikääntymisen ja muuttoliikkeen aiheuttamaan kysynnän muutokseen ja huomioida samalla, että infran velalla rahoitettujen investointien lyhennykset tulevat maksuun ensi vuosikymmenellä, kun ikääntymismenot kuormittavat kuntataloutta. On huomionarvoista, että kuntien velan riskipitoisuutta kuvaavat tunnusluvut, omavaraisuusaste ja suhteellinen velkaantuneisuus, ovat heikentyneet 2000-luvulla selvästi.

Kireästä taloustilanteesta huolimatta kuntatalouden investoinnit ovat kasvaneet jatkuvasti. Käyttötalouden kireys johtaa tilanteeseen, missä tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen, vaan kuntakentän velka jatkaa kasvuaan ja verotus kiristyy. Käyttötalouden rasiudesta kuvaa myös se, että investointien kasvusta huolimatta niiden suhteellinen osuus kuntatalouden kokonaismenoista on 2000-luvulla laskenut. Uusimmat talousennusteet eivät anna selkeitä merkkejä talouskasvun piristymisestä.

Kuntatalouden rahoitustasapainon kannalta kriittisin kysymys on, miten käyttötaloudesta saataisiin siirrettyä liikkumavaraa investointeihin niin, että työn verotus ei kiristyisi ja velka kasvaisi. Tämän ehkäisemiseksi kuntien tehtäviä ja veloituksia on arvioitava sekä kestävä rahoituksen että tuottavuuden nostopotentialin näkökulmista. Kuntien tehtävien ja veloitteiden karsiminen on osoittautunut haasteelliseksi, eikä tässä tavoitteessa onnistuttu.

Tänä vuonna kansantalouden tilinpidon mukainen palkkasumma kasvaa hieman edellisvuotta ripeämmin, mutta siitä huolimatta palkat lisääntyvät vain noin 1,5 prosenttia. Eläketulot kasvavat noin 3,3 prosenttia väestön ikärakenteen muuttuessa ja eläkeikäisten määrän kasvaessa nopeasti. Myös työttömyyskorvausten määrä kasvaa yhä ripeästi. Yhteensä ansiotulojen arvioidaan lisääntyvän tänä vuonna 2,0 prosenttia. Ansiotulojen maltillinen kasvu pitää kunnallisveron tilitykset pienessä kasvussa vuonna 2016. Tässä vaiheessa tuloveroperusteisiin ei ole tehty inflaatiota tai ansiotason nousua vastaavia tarkistuksia tai muita tuloverotuksen tasoa muuttavia veroperustemuutoksia. Kunnallisvero kasvaa tällöin 2,8 prosenttia. Vuosien 2016–2019 osalta oletetaan, että kaikki kunnallisveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille nettomääräisinä valtionosuusjärjestelmän kautta aikaisempaan tapaan.

Yhteisövero-osuuden viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2016. Kuntatalousohjelman ennusteessa on lähdetty siitä, että kunnille tilitetään yhteisöveroa vuonna 2016 kokonaisuudessaan 1,3 miljardia euroa. Kiinteistöveron arvostuksiin tai veroperusteisiin ei oleteta erityisiä muutoksia vuodelle 2016. Tilitysten määrä pysyisi tällöin suurin piirtein tämän vuoden tasolla. Yhteensä kuntien ensi vuoden verotulot lisääntyvät kuntatalousohjelman kehitysarvion mukaan 2 prosenttia.

Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus lisää peruspalvelujen valtionosuuksia 310 milj. euroa vuonna 2016. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä vapaasta sivistystyöstä annetun lain nojalla rahoitettavien toimintojen osalta yksikköhintojen kustannuspohjan tarkistus lisää kuntien valtionosuuksia yhteensä n. 30 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuutta pienentävät aiempien kehyspäätösten mukaiset leikkaukset, jotka ovat yhteensä 90 milj. euroa vuosina 2016–2017.

Ennustetulla tulo- ja menokehityksellä kuntatalous painuu kuluvana ja ensi vuonna alijäämäiseksi. Investoinnit huomioiva toiminnan ja investointien rahavirta painuu ennusteessa jo noin 1,8 mrd. euroa alijäämäiseksi. Kuntatalousohjelmassa painotetaan, että kuntatalouden tasapainottaminen ja vakauttaminen edellyttää mittavia kuntataloutta vahvistavia toimenpiteitä. (Kunnat.net, VM Kuntatalousohjelma).

3. SYSMÄN KUNNAN TALOUSARVION LÄHTÖKOHDAT

3.1. Yleistä

Vuoden 2015 tulos on toteutumassa hieman positiivisempänä kuin talousarvio on laadittu. Pientä lisää ylijäämään tuo investointivarausten purku. Sosiaali- ja terveyspalveluissa tulee ylitystä mm. kuntayhtymän erikoissairaanhoidon alijäämän kattamisesta, mitä ei budjetoinnissa huomioitu. Muilta toimialoilta tulee vastaavasti säästöä budjettiin verraten.

Vuoden 2016 talousarvion laadinta on ollut haasteellista. Verotuloennuste vuodelle 2016 oli poikkeuksellisesti aleneva. Vuodelle 2015 annetun verotuloennusteeseen verrattuna verotulot alenevat n. 6 %, vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 2,4 %. Toimialoja ohjeistettiin siten, että toimintakatteen muutos olisi ollut nolla tai positiivinen. Siihen ei kuitenkaan päästy. Koulutoimen budjetointiin toi oman haasteensa yh-

tenäiskouluun siirtyminen. Teknisellä toimella on rasitteena tyhjilleen jäävät tilat ja kiinteistöjen peruskorjaustarve.

Kuntayhteistyöllä haetaan varmuutta riittävän palvelutason säilymiselle resurssien puitteissa. Yhteistyöratkaisut ovat edenneet hitaasti. Hartolan kanssa on onnistuneesti käynnistynyt elinkeino- ja markkinointiyhteistyö. Työllisyyden hoito tulee rahoittamaan kuntia, siihenkin toivotaan löytyvän sopiva yhteistyömalli jossain muodossa. Samaten lukion etä- ja verkko-opetuksen yhteistyötä pyritään edelleen tehostamaan. Mahdollista, ainakin osittaista rakennusvalvonnan yhteistyötä lähikuntien kanssa on vireillä.

3.2 Tuloerät

Käyttötaloustuloja nostetaan edes osin kustannustasoa vastaaviksi lain puitteissa. Vesi- ja viemärimaksuja tarkistetaan vuonna 2016, vaikka sen vaikutusta ei ole laskettu tuloarvioon. Ulkoiset käyttötulot laskivat vuoden 2015 talousarvioon verrattuna 5,5 %. Merkittävin syy siihen on maatalouslomitus toiminnan väheneminen ja sen myötä Melan korvauksen väheneminen.

Vuoden 2016 tulovero- ja kiinteistöveroprosentit säilyvät ennallaan. Sovellettava kunnallisveroprosentti on 19,0 %, kiinteistöveroprosentit ovat seuraavat: yleinen 0,90 %, vakituinen asunto 0,50 %, muu kuin vakituinen asunto 1,00 %. Kunnallisveron veropohjana olevien ansiotulojen laskun arvioidaan olevan prosentin verran ja eläketulojen nousun vajaa kaksi prosenttia. Mukaan lukien myös muut verotettavat ansiotulot kasvu on n. puolitoista prosenttia.

Perusvähennyksen sekä eläketulo- ja työtulovähennyksen korotukset ja valtion tuloveroasteikon muutokset alentavat kuntien verotuloja. Verotettavat tulot verovuodelta 2016 vähenevät 0,2 %. Vuoden 2016 kunnallisverotilitykset tulevat olemaan vuoden 2015 tilityksiä pienemmät. Yhteisöverojen 5 prosenttiyksikön kuntaosuusprosentin korotus päättyi. Vuoden 2016 tilitysten ennustetaan oleva 6,1 % kuluva vuotta heikommät. Vuoden 2016 verotulomenetyksiä kompensoidaan jako-osuuksissa sekä valtionosuuksissa. Tiedot perustuvat Kuntaliiton päivitettyihin veroennusteisiin.

Valtionosuuksien määräytymisestä on tarkemmin budjettikirjan tuloslaskelmaosassa. Päätökset vuoden 2016 maksutuksesta tulevat joulukuussa. Kokonaisuudessaan budjettiin arvioidut valtionosuudet nousevat vuoden 2015 talousarvioon verrattuna n. 3,7 %.

3.3 Menoerät

Ulkoiset käyttötalousmenot laskevat vuoden 2015 talousarvioon verraten (-0,1 %).

Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset vuosille 2014 - 2016 allekirjoitettiin 7.11.2013. Ne astuivat voimaan 1.3.2014 ja ovat voimassa 31.1.2017 saakka. Vuonna 2016 korotukset ovat joko prosentuaalisia tai euromääräisiä, 0,47 %, jos tehtäväkohtainen palkka on 31.1.2016 yli 3 404,26 ja 16 euroa, jos alle. Lisäksi huomioidaan muita tekijöitä.

Henkilöstömenojen sosiaalimaksut on laskettu seuraavilla prosenteilla:

- sosiaaliturvamaksu 2,14 %
- työnantajan työttömyysvakuutusmaksu keskimäärin 2,63 %
- tapaturmavakuutusmaksu keskimäärin 0,5 %, lomituspalveluissa 2,5 %
- työnantajan KuEI-maksu 17,00 %
- VaEI 19,06 %
- taloudellinen tuki 0,04 %

Kuntien eläkevakuutuksen ennusteen mukaan eläkemenoperusteinen maksu varattiin kertoimella 0,93 vuoden 2015 ennakkomaksusta. Varhaiseläkemaksu määräytyy kertoimella 1,26 vuoden 2015 ennakkomaksusta.

Merkittävimmin käyttömenojen laskuun vaikuttaa edelleen lomitustoiminnan väheneminen. Toisaalta taas sosiaali- ja terveydenhuoltokustannukset nousevat.

Kunnan investointitaso vuodelle 2016 on 3,2 milj. €. Investoinnit esitellään tarkemmin investointiosassa.

3.4 Väestökehitys

Sysmän kunnan asukasluku on kehittynyt viime vuosina taulukon mukaisesti. Ennustevuodet on Tilastokeskuksen ennusteesta johdettuja. Samoja lukuja on käytetty verouennusteessa.

<u>Vuosi</u>	<u>Väestö 31.12.</u>	<u>Muutos</u>
2000	4 915	- 88
2001	4 851	- 64
2002	4 780	- 71
2003	4 716	- 64
2004	4 697	- 19
2005	4 655	- 42
2006	4 629	- 26
2007	4 578	- 48
2008	4 509	- 40
2009	4 391	- 118
2010	4 305	- 86
2011	4 261	- 44
2012	4 178	- 83
2013	4 139	- 39
2014	4 099	- 40
2015	4 047	- 52
2016	3 995	- 52
2017	3 946	- 46
2018	3 900	-46

Väestön ikärakenne vuonna 2004 sekä vuoden 2014 tilanne (31.12.):
(Tilastokeskus)

Ikä	v. 2004		v. 2014	
0 - 5-vuotiaat	233	5,0 %	131	3,2 %
6-vuotiaat	49	1,0 %	28	0,7 %
7 – 12-vuotiaat	305	6,8 %	200	4,9 %
13 – 15-vuotiaat	154	3,3 %	108	2,6 %
16 – 18-vuotiaat	142	3,0 %	129	3,1 %
19 – 64-vuotiaat	2 519	53,6 %	2 026	49,5 %
65 – 74-vuotiaat	700	14,9 %	735	17,9 %
75 – 84-vuotiaat	479	10,2 %	521	12,7 %
85 v. -	116	2,5 %	219	5,3 %
Yhteensä	4 697	100,0 %	4 097	100,0 %

3.5 Tilastotietoa Sysmästä

-Väestöllinen huoltosuhde v. 2013 on 0,83 (15 - 64 vuotiaiden osuus väestöstä).

-Taloudellinen huoltosuhte v. 2013 on 2,01 (työvoiman ulkopuolella tai työttömänä olevat yhtä työllistä kohti).

Elinkeinorakenne Sysmässä 31.12.2012:

Työpaikkojen lukumäärä	1 215
Alkutuotannon työpaikkojen osuus	24,5 %
Jalostuksen	15,6 %
Palvelujen	58,1 %
<u>Toimialaltaan tuntemattomien</u>	<u>1,8 %</u>
	100 %

-Päijät-Hämeessä työpaikkaomavaraisuus 2013	96,1 %.
-Sysmässä työpaikkaomavaraisuus oli v. 2013	84,5 %.

Hämeen ELY-keskuksen syyskuun 2015 tilaston mukaan työttömyysaste:

-Hämeen ELY-keskuksen alueella	13,5 %
-Päijät-Hämeessä	15,3 %
-Koko maassa	12,8 %.
-Sysmässä	12,9 % (v. 2014 11,5 %)
-Sysmässä alle 25-v. työttömyysaste	14,3 % (v. 2014 vastaava luku 11,1 %)

II STRATEGISET TAVOITTEET

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan 13.10.2014 § 31 kuntastrategian. Sysmä itsenäisenä tulevaisuuteen Strategia 2014 – 2020 on päivitetty sekä sisällöltään että ulkoasultaan v. 2014. Strategian perustana on pitää kunnan talous vakaalla pohjalla, mikä mahdollistaa ydinpalvelujen säilymisen paikkakunnalla ja auttaa luomaan puitteita elinvoimaiselle maaseutuyrittämiselle Sysmässä. Strategiaa on tarkoitus päivittää vuonna 2016.

1. SYSMÄN KUNNAN TAVOITTEET VUONNA 2016

1. Sysmän kunnan talous pidetään vakaalla pohjalla. Vältetään turhia investointeja. Veroprosentit ovat maakunnan alhaisimmat ja kilpailukykyiset naapurikuntiin verrattuna. Velkaantumista vältetään kaikin keinoin. Omat kiinteistöt ja rakennukset otettava huomioon tuottavuutta lisättäessä.

2. Sysmä turvaa edelleen laadukkaat ydin- ja lähipalvelut kaiken ikäisille myös tulevaisuudessa palvelukysyntämuutokset huomioon ottaen.

3. Sysmä tukee yrittäjyyttä järjestämällä neuvontaa aloitteleville ja toimiville yrittäjille, hyödyntämällä paikkakunnan vahvuuksia uuden yritystoiminnan luomisessa sekä ottamalla yrittäjyyden näkökulma huomioon kaikessa päätöksenteossa. Tavoitteena maaseudun elinvoimaisuus.

4. Sysmä haluaa olla houkutteleva vapaa-ajan kunta. Kaavoituksella edistetään vakituista ja vapaa-ajan asumista. Kärkenä ovat Ilola - Suopelto -Päijätsalo kaavoitushankkeet.

5. Sysmä haluaa hyödyntää kuntien välistä yhteistyötä ja toteuttaa itsenäisyyttä vahvistavaa toimintaa.

6. Sysmässä halutaan panostaa yhteen hiileen -toimintatapaan.

2. KONSERNIN OHJAUS

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Sysmän kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt ja omistusosuudet yhteisöistä:

Tytäryhteisöt

Kiinteistö Oy Sysmän Vuokratalo	100 %
Pinx Oy	100 %
Yhtymä Olavin toimintakeskus	70 %
Asunto Oy Ulpukanlehti	56,4 %
Kiinteistö Oy Sysisara	50,91 %

Osakkuusyhteisöt

Kiinteistö Oy Siniheinä	40,08 %
Kiinteistö Oy Sysmän Työsuhdetalo	43,37 %

Kuntayhtymät

Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveydenhuollon ky	2,62 %
Päijät-Hämeen liitto	2,5 %
Päijät-Hämeen koulutus konserni ky	1,51 %
Itä-Suomen päihdehuollon ky	0,57 %
ETEVA Ky	2,95 %

Valtuusto päättää kuntalain 14 §:n mukaan konserniohjeesta ja omistajaohjauksen periaatteista. Kuntakonsernin asema kuntien talouden seurannassa vahvistui uuden kuntalain tältä osin voimaan tullessa. Vuonna 2016 kunnan konserniohjeet uusitaan ja niiden käyttöön ottoa kaikissa kunnan tytäryhteisöissä terästellään.

Konserniohjeiden mukaan kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut johtosäädöksessä määrätyt viranomaiset. Kunnanhallitus ohjaa ja koordinoi Sysmä-konsernin toimintaa ja taloutta. Kunnanjohtaja vastaa Sysmä-konsernin operatiivisesta johtamisesta ja seurannasta. Tytäryhteisö raportoi toiminnastaan ja taloudestaan sekä riskienhallinnastaan kunnanhallitukselle neljännesvuosittain.

Kunnan omistaman Kiinteistö Oy Sysmän Vuokratalon taloutta vahvistetaan. Valtuusto on tehnyt päätöksen kahden talon ostosta kunnan omistukseen, jonka jälkeen ne yhtiöitetään. Vuokrataloyhtiön kiinteistön hoitokuluihin on haettu kustannustehokkuutta ja Valtiokonttorin lainoille haettiin helpotusta heikon talouden perusteella. Yhtiön ja kunnan suoraan omistamiin taloihin on tehty kuntokartoitukset. Talojen kunnostus priorisoidaan. Koko kuntakonsernin vuokra-asuntomäärän tarpeellisuus määritellään ja tehdään talojen purkusuunnitelmat.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Kuntakonsernin vuokra-asuntojen taso n. 100 kpl ja vuokrausaste vähintään 90 %. Kunnostusohjelmaa noudatetaan.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet

Vastuu: Konsernijohto, yhtiön toimitusjohtaja

- vuokrausaste nostetaan vähintään 90 %:in
- talous- sekä kunnostussuunnitelma laaditaan

Informatiivinen mittaristo:					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Konsernin omistuksessa: 100% Vuokrataloyhtiö	170+1 *	170+1 *	150+1	122+1	122+1
Huoneistolkm *(+asuntola)					
Rivitalo Ulpukanlehti, omist. huoneistolkm	4	4	4	4	4
Kerrostalo Sysisara, omist. huoneistolkm	12	12	12	12	
Työsuhdetalo, omist. huoneistolkm	8	8	6	6	6
Siniheinä 40,08 %:n osakkuusom. huoneistolkm	(23) 9,22	(23) 9,22	10	10	10
Ulpukankulma			6	6	6
Ulpukka			14	14	14
Päijätaho	23	23	23	23	23
Päijättrinne	21	21	21	21	21
Ulpukkatie 3-5	18	18	18	18	18
Peltotie 1	8	8	8	8	8
Kankila	5	5	5	5	5
Saviheinä (puretaan 2015)	27	27			
Opettajien talot (purettu 2014)	6				
Terv.keskus rivitalo (pois asumiskäytöstä 2014)	7				
Paloaseman+Nuor.koulun as.	2	2	2	2	2
Yhteensä	320,22	307,22	279	251	239

Siniheinän yhtiömuoto muutettiin v.2015 aikana, omistus huoneistokohtainen. Ulpukankulma, Ulpukka yhtiöitetään vuoden 2015 aikana, Päijätaho, Ulpukkatie 3-5 sekä Peltotie 1 tullaan yhtiöittämään vuoden 2016 aikana.

III TALOUSARVIO JA -SUUNNITELMA

1. YLEISTÄ

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoitusosasta. Talousarvion määrärahat ja tuloarviot sisältävät sisäiset erät. Määrärahat ja tuloarviot ovat arvonlisäverottomia paitsi vähennys/palautusrajoitteisessa toiminnassa esim. asuntojen vuokraustoiminta. Laskennallisia eriä ovat käyttöomaisuuden poistot ja vyörytettävät kustannukset ja ne eivät ole sitovia eriä. Suunnitelmapoistot lasketaan valtuuston hyväksymän poistosuunnitelman mukaan Investoinnin pienhankintaraja on 10 000 €.

2. TALOUSARVION SITOVUUS

Kuntalain 110 §: Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Siihen tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

- Kun tavoite hyväksytään talousarvioon, se sitoo valtuustoa alempia viranomaisia samalla tavalla kuin määräraha. Talousarvioon hyväksytään sitoviksi toiminnan mitattavissa olevat tavoitteet. Yhden määrärahan yhteydessä voi olla yksi tai useampia sitovia toiminnan tavoitteita.
- Valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ovat osa sitovaa talousarviota. Esim. arvion alle jäävät poikkeamat toiminnan tavoitteissa ovat oikeudellisesti samassa asemassa kuin arvion ylittävät poikkeamat määrärahojen käytössä.
- Valtuusto suhtautuu talousarvion hyväksymisessä samalla tavoin sekä määrärahoihin että tavoitteisiin.
- Määrärahan muutoksen yhteydessä on arvioitava myös tavoitteiden muutostarve. Talousarviomuutokset tehtävä välittömästi, kun muutostarve on tiedossa.
- Sitovuustaso määritellään, jotta se voidaan vahvistaa valtuustossa talous-arvion käsittelyn yhteydessä.

Käyttötaloudessa valtuustoon nähden sitovana ovat tulosalueiden kokonaismenot ja tuloerät (sekä niitä vastaavat tavoitteet). Vesihuoltolaitos voidaan hyväksyä sitovaksi nettomenoiltaan/-tuloiltaan.

Investointiosassa ovat sitovia:

Talonrakennuskohteet hankekohtaisesti.

Seuraavien investointiryhmien osalta sitovia ovat ko. hankeryhmien yhteismäärät:

- Kiinteä omaisuus
- Julkinen käyttöomaisuus/kunnallistekniset kohteet
- Irtain omaisuus, arvopaperit
- Kuntayhtymien maksusuodet yms. menot

Rahoitusosan määrärahojen sitovuus valtuustoon nähden:

Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys

2.1. VASTUUT JA PÄÄTÖSVALTUUDET

- Kunnanjohtaja
- Elinkeino- ja maaseutuasiat
- Lomituspalvelut
- Kaavoitus
- Maat ja metsät
- Sosiaali- ja terveystoimi

- Hallinto- ja sivistysjohtaja
- Hallintopalvelut
 - Sivistystoimi

- Tekninen johtaja
- Tekninen toimi

Hankintavaltuudet

Hankinnoista tulee pitää päätöspöytäkirjaa

Khall 26.5.2014 § 142 (alv 0 %)

- Kunnanjohtaja 30 000 €
- Hallinto- ja sivistysjohtaja 30 000 €
- Talousjohtaja 30 000 €
- Suunnittelupäällikkö 30 000 €
- Lomituspalvelujohtaja 30 000 €
- Lomituspalvelukoordinaattori 30 000 €

Tekninen ltk 20.5.2015 § 23

- Tekninen johtaja
- suunnittelussa; 20 000 €,
 - hankinnassa; 35 000 €,
 - urakassa; 50 000 €,

Sivltk 17.2.2015 § 7

- Hallinto- ja sivistysjohtaja 30 000 €
- Varhaiskasvatuspäällikkö 15 000 €
- Koulujen johtajat 15 000 €
- Rehtori 15 000 €
- Kirjastonjohtaja 15 000 € (ei kirjaston aineisto-
hankinnat)
- Nuoriso- ja liikuntapäällikkö 15 000 €

Toimialajohtajilla on toimialojen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointivelvoitteet neljännesvuosittain vastaaville lautakunnille ja kunnanhallitukselle.

3. KÄYTTÖTALOUS

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN	Keskusvaalilautakunta				
Tulosalue (sitova)	VAALIT				
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	7 048	7 200			
Toimintamenot	-6 064	-7 541		-13	
<i>Toimintakate</i>	984	-341	0	-13	0

Tehtävän toiminta-ajatus:

Keskusvaalilautakunta on lakisääteinen lautakunta, jonka tavoitteena on huolehtia kunnan tehtävistä vaalien järjestämisessä virheettömästi ja taloudellisesti.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet

Vastuu:

- Toteutetaan valtiolliset ja kunnalliset vaalit lainsäädännön ja ohjeiden mukaisesti

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Äänestysalueiden määrä	1	1		1	
Äänioikeutetut	3541	3499		3434	
Äänestysprosentti					
- eduskuntav.		64 %			
- presidentinv.					
....- kunnallisv.				66%	
- eu-vaalit	60 %				

Yleisinformaatio:

Vuonna 2015 eduskuntavaalit ja vuonna 2017 kunnallisvaalit lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Valtiollisissa vaaleissa on korvaus kunnalle n. 2 €/äänioikeutettu, taksa vahvistetaan valtion budjetissa.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN	Kunnanvaltuusto				
Tulosalue (sitova)	KUNNANVALTUUSTO				
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-47 914	-46 418	-48 394	-45	-44
<i>Toimintakate</i>	-47 914	-46 418	-48 394	-45	-44

Tehtävän toiminta-ajatus:

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kokousten määrä	7	6	6	6	6
Käsiteltyjen asioiden lkm	48	50	50	50	50

Yleisinformaatio:

Valtuustoon kuuluu 27 valtuutettua ja valtuustokausi kestää 2013 – 2016. Kokousten lisäksi pidetään 3 – 4 pv talous- yms. asioiden seminaarityöskentelyyn. Kuntalain siirtymäsäännöksen 147 §:n mukaan toimivaltaisen valtuuston toimikausi jatkuu 31.5.2017 asti. Valtuusto päättää v. 2016 aikana valtuutettujen lukumäärän seuraavalle valtuustokaudelle, koska kunnan asukasluku jää alle 5 000.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		Tarkastuslautakunta			
Tulosalue (sitova)		TARKASTUSLAUTAKUNTA			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-20 090	-16 451	-20 132	-20	-20
<i>Toimintakate</i>	-20 090	-16 451	-20 132	-20	-20

Tehtävän toiminta-ajatus:

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten sekä valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista tilintarkastusyhteisön. Tilintarkastajat toimivat tehtävässään virkavastuulla. Näiden tulee toteuttaa kuntalain 14. luvussa määrätyt tehtävät.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet

Vastuutus:

- Arvioida valtuuston toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen kunnassa ja kuntakonsernissa
- Arvioidaan organisaation toimivuus
- Tehdään tuloksien vertailua muihin samanvertaisiin kuntiin

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Tilintarkastajien tarkastuspäivät	9	12	12	12	12
Tarkastusltk:n kokoukset	10	6	6	6	6

Yleisinformaatio:

Tarkastuslautakuntaan kuuluu 5 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen. Tilintarkastusyhtiön tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä yhteisö (JHTT-yhteisö). Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi julkishallinnon ja -talouden hyväksytyt tilintarkastajat (JHTT-tilintarkastajat). Tilintarkastusyhteisö valittiin valtuustokaudelle 2013 - 2016. Tarkastuspäiviä ostetaan tarvittava määrä, yleensä 10 – 12 pv. Tilintarkastajien on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN	Kunnanhallitus				
Tulosalue (sitova)	KUNNANHALLITUS				
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	6 904 220	6 571 336	5 670 883	5 252	5 002
Toimintamenot	-8 547 200	-8 283 473	-7 234 991	-6 958	-6 709
<i>Toimintakate</i>	-1 642 980	-1 712 137	-1 564 108	-1 706	-1 707

Maa- ja metsätilat on siirretty teknisestä toimesta kunnanhallitukselle, sisältyy myös Tp 2014 sekä Ta 2015 lukuihin. Vuodesta 2015 alkaen palo- ja pelastustoimesta maksettava yhteistoimintakorvaus Päijät-Hämeen liitolle siirretään tekniseltä Kunnanhallituksen alaiseksi kohtaan Muu yleishallinto, v. 2016 on 280 000 €.

Tehtävän toiminta-ajatus:

Huolehtii kunnanvaltuuston strategisten linjausten täytäntöönpanosta ja vastaa kunnan puolesta tehtävistä sopimuksista.

Sysmä on elinvoimainen ja yritysmuotoinen toimintaympäristö, jossa kasvua tavoitellaan vapaa-aika- ja matkailu- sekä hyvinvointipalveluiden sektoreilla.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

- kunnan palvelurakenne optimaalinen huomioiden sote-uudistus, yksityinen ja kolmas sektori
- lähipalvelut turvataan, huom. sotetoiminnot
- maankäytön suunnitelmat toteutuneet elinkeinoja vahvistavaan tai tuloa tuottavaan toimintaan
- omistuksessa vain kunnan toiminnoille tarpeelliset kiinteistöt

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet

Vastuutus:

- Valmistella valtuustolle esitys valtuutettujen lukumäärästä kuntalain pohjalta
- Luottamushenkilöstöorganisaation uudistus
- Talouden pitkäjänteinen tarkastelu väestökehityksen ja tarpeiden perusteella tuloslaskelmia käyttäen
- Tehostetun palveluasumisen talon toteuttaminen aloitettu v. 2016
- Nykyisiin kuljetuksiin integroidaan sote-kuljetukset ja kilpailutetaan
- Kuntakonsernin ostopalvelujen strategia määritellään
- Maankäytön kehityskuva ja kaavoitusohjelman toteutusaikataulu laadittu

- Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen myyntiä jatketaan
- Vuokra-asuntojen määrän optimointi
- Suunnitellaan, miten kunnan strategianmukaista imagoa tuodaan esille valtakunnallisesti

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN	Kunnanhallitus				
Tulosalue (sitova)	KUNNANHALLITUS				
Tuloyksikkö	Kunnanhallitus (kokoustoiminta)				
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-99 743	-80 450	-81 800	-82	-82
<i>Toimintakate</i>	-99 743	-80 450	-81 800	-82	-82

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa kunnan toiminta-ajattusta toteuttamalla ja vastaa kunnan hallintotehtävistä siten kuin siitä säädetään kuntalaissa ja erityislaeissa tai määrätään johtosäännössä.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Khall kokoukset	17	25	25	25	25
Käsitellyt asiat	320	420	420	420	420

Yleisinformaatio:

Kunnanhallitukseen kuuluu 9 jäsentä. Kunnanhallitus keskittyy kunnan operatiiviseen johtamiseen, elinkeino- ja henkilöstöasioiden hoitoon. Toimintojen järjestämisessä tutkitaan vuosittain kuntalain suomia mahdollisuuksia.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN	Kunnanhallitus				
Tulosalue (sitova)	YLEIS- JA HALLINTOPALVELUT				
Tuloyksikkö	Hallintopalvelut, muu yleishallinto, henkilöstöpalvelut, työllistäminen, muut palvelut				
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	192 371	177 800	186 980	174	174
Toimintamenot	-1 269 050	-1 618 406	-1 515 490	-1 490	-1 490
<i>Toimintakate</i>	-1 076 679	-1 440 606	-1 328 510	-1 316	-1 316

Tässä näkyy vuodesta 2015 alkaen Päijät-Hämeen liitolle maksettava yhteistoimintakorvaus palo- ja pelastustoimesta (v. 2016 280 000 €).

Tehtävän toiminta-ajatus:

Hallinnon tehtävänä on luoda edellytykset ylimmän johdon ja koko organisaation tulokselliselle työskentelylle ja huolehtia kunnan suunnitteluun, talous-, henkilöstö- ja muuhun yleishallintoon sekä tiedotukseen liittyvistä tehtävistä siltä osin kuin tehtävät eivät kuulu muiden tulosalueiden vastuulle sekä edistää ja ylläpitää yhteistyötä eri tulosalueiden ja sidosryhmien kanssa.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

- työllisyyden hoidossa saumaton yhteistyö eri sektoreiden kanssa
- hyvinvoiva henkilöstö

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
• Hallintosäännön uusiminen	• Kunnanhallitus
• Konserniohjeiden uusiminen	• Kunnanhallitus
• Johtosääntöjen uusiminen	• Kunnanhallitus
• Talousjohtaja luo raporttimallin talouden pitkäjänteiselle seuraamiselle	• Taloustoimikunta arvioi.

Yleisinformaatio:

Tuottaa mahdollisimman ajantasaista tietoa johdon ja muiden hallintokuntien toimimisen tueksi. Kunnanvirastolla pyritään tiimityöskentelymalliin toimistotehtävissä. Pyritään löytämään kunnalle sopiva malli työllisyyden hoitamiseksi.

Hallintopalvelut

Tulot 55 830 € ja menot 704 452 € tuottaa hallinto-, talous- ja henkilöstöhallinto- sekä atk-palvelut

Muu yleishallinto

Menot 530 270 €.

Avustusluonteiset määrärahat 25 000 €: Sysmän 4H-yhdistys 10 000 €. Sotainvalidit ja -veteraanit 4 500 €. Lentokenttäsäätiö 500 €. Kiinteistöveron kompensointi yleishyödyllisille järjestöille 6 500 €. Avustus on tarkoitettu niille maamiesseuroille, urheiluseuroille, nuorisoseuroille, työväenyhdistykselle ym. jotka olivat ennen vapautettuja kiinteistöverosta mutta joutuvat nyt sitä maksamaan. Tässä on 2015 alkaen myös yhteistoimintakorvaus palo- ja pelastustoimen hoidosta Päijät-Hämeen liitolle v. 2016 280 000 €.

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöhallinto, työsuojelu, menot 45 766 €.

Työllistäminen

Tulot 131 150 € ja menot 224 002 €. Tavoitteena alentaa kunnan työttömyyttä, keskeistä nuorten tukityöllistäminen. Nuorten työpaja -hankkeelle haetaan vuosittain jatkoa ja siihen saadaan Ely:n rahoitusta. Hankkeen tarkoituksena on ensisijaisesti katkaista työttömyysjakso, palauttaa säännöllinen elämän rytmi ja ehkäistä syrjäytymistä. Kunnille on siirretty vastuuta pitkäaikaistyöttömyyden hoidosta, joka lisää kustannuksia. Yhteistyötä eri sektoreiden välillä lisätään.

Kuntalisä: Sysmän kunta maksaa toistaiseksi pitkäaikaistyöttömien työllistymisen edistämiseksi kuntalisää ehdot täyttävälle yhdistyksille, yrityksille ja seurakunnalle, tähän on varattu 15 000 euroa. Lisäksi maksetaan ekstra-kuntalisää yhdistyksille toisen vuoden palkkatukeen oikeutetun henkilön työllistymisen tukemiseksi, määräraha 9 000 €.

Uusi laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta tuli voimaan 1.1.2015.

TYP Monialainen yhteispalvelu, jolla tarkoitetaan yhteistoimintamallia, jossa TE-keskus, kunnat ja Kela yhdessä arvioivat yhteispalvelua tarvitsevien työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat palvelut työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiseksi kokonaisuudeksi ja vastaavat yhdessä työttömien työllistymisprosessin etenemisestä ja seurannasta. Päijät-Hämeessä on kaksi yhteistä toimipistettä Lahdessa ja Heinolassa. Lisäksi jokainen kunta tarjoaa palvelua omissa toimipisteissään.

Toiminta käynnistyy vuoden 2015 lopussa.

Muut palvelut

Oikeusturvapalvelut menot 11 000 €, velkaneuvonta (ostopalvelu Lahden kaupunki) ja löytöeläin-toiminta (ostopalvelu Päijät-Hämeen eläinsuojeluyhdistys ry).

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		Kunnanhallitus			
Tulosalue (sitova)		ELINKEINO- JA MAASEUTUPALVELUT			
Tulosyksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	295 715	96 330	50 330	50	50
Toimintamenot	-597 143	-337 951	-283 658	-284	-284
<i>Toimintakate</i>	-301 428	-241 621	-233 328	-234	-234

Tehtävän toiminta-ajatus:

Elinvoimaisuuden turvaaminen yrittäjämysteisyyden kehittämällä, elinkeinoelämän tukemisella ja työllistymisen edistämällä. Vapaa-ajan asumisen ja matkailun sekä palvelujen markkinoinnin kehittäminen valtakunnallisen, maakunnallisen ja kunnan strategian mukaisesti.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Saada Sysmän kirkonkylän Majutveden rantaviivalle toisiaan tukeva matkailuyrittäjien ”resort”. Toisena kokonaisuutena Ilolan, Päijätsalon, New Port Sysmä-sataman, Pinxinmäen ja Päijätsalo2 kehittyminen matkailun ja vapaa-ajantoimintojen alueina. Sysmän pienyritysten elinvoimaisuus ja jatkuvuus säilyttävät Sysmän monipuolisen palvelutarjonnan.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Lahti Region jäsenyyden hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Juotavan Hyvä Etelä-Päijänne sekä Itä-Hämeen Matkailuyhdistys yhteistyö 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Lisää matkailuyrittäjiä alueelle 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Lisää vapaa-ajanasukkaita 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Pienyritysten ammattimaiset palvelukonseptit 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Matkailun kansainvälistyminen 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Digitalisaation hyödyntäminen 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Vapaa-ajan- ja matkailupalveluiden markkinointi; messut, tapahtumat, sosiaalinen media, uusissa hankkeissa aktiivinen toiminta. 	<ul style="list-style-type: none"> Matkailu- ja markkinointineuvojan raportointi
<ul style="list-style-type: none"> Sukupolvenvaihdosneuvonnan kautta palvelujen jatkuvuuden turvaaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Elinkeinoneuvojan raportointi

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		Kunnanhallitus			
Tulosalue (sitova)		ELINKEINO- JA MAASEUTUPALVELUT			
Tulosityksikkö		Elinkeinotoimi			
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	239 817	26 330	26 330	26	26
Toimintamenot	-374 112	-126 497	-127 094	-127	-127
<i>Toimintakate</i>	-134 295	-100 167	-100 764	-101	-101

Yleisinformaatio:

Edistetään myös Yksi Sysmä –ohjelman avulla Sysmän säilyttämistä elinvoimaisena ja valtakunnallisesti erottuvana menestyvänä pitäjänä. Kunnassa toimii aktiivinen elinkeinotyöryhmä kunnanhallituksen tukena, samoin Sysmä Neuvottelukunta antaa omaa panostaan elinkeinojen kehittämiseen.

Elinkeinoluonteiset hankkeet alkaen 2015 loppuvuodesta painottuen vahvasti matkailuelinkeinoon:

Päijänne **Leaderin matkailu-hanke**, käsittäen koko Leader-alueen, Asikkala, Hartola, Heinola, Padasjoki ja Sysmä, on jatkoa Elämysten Päijänne – hankkeen työlle, sisältyy kunnan antamaan Leader-rahaan. Hankkeen hakijana on Juotavan Hyvä Etelä-Päijänne ry. Hankeaika 1.10.2015 – 31.12.2017.

Sujuvat, käyttäjälähtöiset palvelukonseptit

Yhteistyössä Vierumäen kanssa, Sysmästä mukana Pinxinmäki Oy.

Yhteistyöllä kilpailua, Pro Agrian hanke 2015-2018, kuntaosuus noin 780 euroa/3-vuotiskausi, tavoitteena varmistaa, että maaseudun yritykset, monialaiset maatilat ja yritystoimintaa maaseudulle suunnittelevat löytävät kehittämiseen oikeat neuvontakanavat, mukana kaikki Päijät-Hämeen kunnat.

Designing green well-being services in tourism, LAMK:in hanke, joka on kansainvälinen ja kehittää luontoon perustuvaa hyvinvointimatkailua käyttäjälähtöisen muotoilun avulla. Mukana Latvia ja Viro ja Päijät-Hämeen alueelta on mukaan toivottu Päijänteen kansallispuisto-kuntia sekä Hartolaa ja Heinolaa.

Koko Päijät-Hämettä käsittelevä kv-hanke, joka pohjautuu 2014 loppupuolella tehtyyn kansainvälistymisen kyselyyn. Hankeaika on 2015-2017.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		Kunnanhallitus			
Tulosalue (sitova)		ELINKEINO- JA MAASEUTUPALVELUT			
Tulosityksikkö		Maaseututoimi			
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	55 898	70 000	24 000	24	24
Toimintamenot	-223 031	-211 454	-156 564	-157	-157
<i>Toimintakate</i>	-167 133	-141 454	-132 564	-133	-133

Tehtävän toiminta-ajatus:

Maataloustukihallinnon rahoitus. Haja-asutuksen yhteyksien turvaaminen joukkoliikenteellä.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:

- Kuljetusten kilpailutus ja integrointi koululais-, kutsutaksi- että sotekuljetukset

Seuranta:

- Joukkoliikenteen vastuutettu raportoi

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Tukea hakeneet maatilat	168	165	165	160	160
EU/kansalliset tuet milj. € yhteensä	6,5	6,4	6,4	6,4	6,4
Osallistuminen eri hankkeisiin	3	3	3	3	3

Yleisinformaatio:**Maaseutupalvelut**

Menot 83 912 €. Maataloustukihallinto muuttui 1.1.2013 alkaen niin että Päijät-Hämeen alueella on 1 maataloushallintoa hoitava yksikkö eli Päijät-Hämeen maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue, jota isännöi Asikkalan kunta. Tukihakemusten käsittely toimii etupäässä verkossa, mutta Sysmän kunnanvirastolla järjestetään riittävästi myös lähipalvelua. Maaseutuhallinnon tukijärjestelmää valvotaan ja seurataan Maaseutuviraston/Hämeen ELY-keskuksen toimesta.

Kylien kehittämishankkeita ohjataan Leader- rahoituksen piiriin jolloin kunnan osuus on n. 20 % kustannuksista. Osallistutaan Päijänne-LEADER hankkeeseen, osuus 25 000 €.

Sunnuntailehtien jakamiseen liittyvä kunnan osuus 50 % 10 000 €.

Joukkoliikenne

Tulot 24 000 €, menot 72 652 €. Lahden seudun joukkoliikennelautakunnan kuntaosuus n. 5 000 €.

KÄYTTÖTALOUS

(excel-taulu)

TOIMIELIN Kunnanhallitus

Tulosalue (sitova) **LOMITUSPALVELUT**

Tulosityksikkö

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	6 255 113	6 223 606	5 389 973	4 984	4 734
Toimintamenot	-6 074 200	-6 111 306	-5 244 937	-4 973	-4 724
<i>Toimintakate</i>	180 913	112 300	145 036	11	10

Tehtävän toiminta-ajatus:

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain ja Melan toimeksiantosopimuksen mukaiset lomituspalvelut Sysmän paikallisyksikön alueella.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Toimivat lomituspalvelut lainmuutosten toimeenpanossa.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) asettamat valtakunnalliset tavoitteet

Vastuutus: Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, lomituspalvelujohtaja

- Palvelujen asiakaslähtöinen toteuttaminen
- Lainmuutosten hallittu käytäntöön vienti
- Sähköisten palvelujen hyödyntäminen
- Lomituspalvelujen tarkoituksenmukainen ja taloudellinen järjestäminen

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> • Toimivien lomituspalvelujen ja lainmuutosten toimeenpanossa hyödynnetään yhteistoimintaa maatalousyrittäjien ja lomittajien kanssa sekä sähköisiä viestintäkanavia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lomituspalvelujohtaja, johtotiimi ja yhteistoimintaryhmä.
<ul style="list-style-type: none"> • Maatalouslomittajien työhyvinvointihanke ajalla 2016-2017 yhteistyössä työterveyshuollon kanssa, henkilöstön osallistaminen palvelujen kehittämiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lomituspalvelukoordinaattori, johtotiimi kerran kuukaudessa.
<ul style="list-style-type: none"> • Maatalousyrittäjät käyttävät vuosilomia tasaisesti ympäri vuoden lomituspalvelujen yrittäjäkohtaisen saatavuuden ja lomittajien tasaisen työllistymisen edistämiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lomituspalveluohjaajat. Lomitusnetin tilastot.
<ul style="list-style-type: none"> • Ajantasaiset tiedot Lomitusnetissä ja tietoja käytetään lomitusten suunnittelussa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mela seuraa, valtionkorvausselvitys ja vuositilastointi vuodelta 2016.

Informatiivinen mittaristo:					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Lomituspäivät yhteensä	28870	27500	26125	24818	23577
Lomitustilat	387	360	342	324	307
Vuosilomaoikeudet	576	555	527	503	478
Kunnallisessa lomituksessa olevat maatilat, %		93	93	80	70
Lomituspäivän nettohinnan poikkeama valtakunnallisesta ka, %		max +10%	max +10%	max +10%	max +10%
Tiedotteet postitse, kunnan kotisivuilla, emaililla ja Facebookissa		6	15	10	10

Yleisinformaatio:

Sysmän kunta hallinnoi Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen (Mela) toimeksiantosopimuksen mukaisesti maatalousyrittäjien lomituspalveluja v. 2016 oman kuntansa alueen lisäksi Asikkalan, Hartolan, Hollolan, Hämeenkosken, Joutsan, Kuhmoisten, Kärkölan, Luhangan, Padasjoen, Pertunmaan ja Toivakan kunnan sekä Heinolan kaupungin alueella. Kuukausipalkkaisia maatalouslomittajia työsuhteessa on noin 80. Lisäksi on pitkiä määräaikaista ja lyhytaikaisia lomittajien työsuhteita ja ostopalvelusopimuksia. Hallinnossa toimii viisi henkilöä.

Melan hallintoraha-arvio vuodelle 2016 on 13,36 €/pv. Laskentaperusteena on vuonna 2014 lomitettavat päivät, joita oli 28 873 päivää. Vahvan talouden periaatteena on kattaa hallintorahalla käyttömenojen lisäksi vyörytetyt huonevuokrat ja atk-kustannukset.

Kunnallisessa lomituksessa on 93 % maatiloista, joiden lomituksista tekee noin 8 % ostopalvelulomittaja. Ostopalvelujen hankinnan ensimmäinen optiovuosi on käytössä, toisen optiovuoden käyttöönotosta tai uuden tarjouskilpailun järjestämisestä päätetään vuoden aikana. Ostopalvelut yrittäjälomittajineen ovat tärkeä lomitusresurssi, jonka avulla turvataan lomituspalvelujen riittävyttä ja

tuetaan elinvoimaa alueella.

Hyviin peruspalveluihin lomituksen osalta tähtää kaksivuotinen työhyvinvointihanke maatalouslomittajille. Hanke toteutetaan yhteistyössä Työterveyswellamo Oy:n kanssa. Vuodet 2016 ja 2017 jaetaan neljään kuuden kuukauden jaksoon teemoittain. Teemat ovat fyysinen työhyvinvointi, ergonomia ja työelämävalmennus, ravitsemus työkyvyn ylläpitäjänä ja psyykinen työhyvinvointi. Jaksojen aikana lomittajien työkokoukset ja koulutukset järjestetään teeman mukaisesti. Toteutuksessa hyödynnetään JET-koulutuksessa olevien esimiesten oppimia osallistavia menetelmiä.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		Kunnanhallitus			
Tulosalue (sitova)		MAA- JA METSÄTILAT			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	154 208	72 000	42 000	42	42
Toimintamenot	-409 818	-21 500	-21 520	-22	-22
<i>Toimintakate</i>	-255 610	50 500	20 480	20	20

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnan maa- ja metsäalueiden tuottava hoito.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:

- Kunnan metsiä hoidetaan kustannustehokkaasti.

Seuranta:

- Raportti tehdyistä hoitotoimenpiteistä

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Metsät ha	497	497	283	283	283
Vuokratut pellot ha	36	33	31	31	31

Yleisinformaatio:

Kunnan metsien hoito ostetaan tarpeen mukaan. Ei merkittävää puun myyntituottoa aikaisempien vuosien hakkuiden vuoksi. Osa kunnan maa-alueista tullaan siirtämään Sysmä Itte -säätölle v. 2016.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		KUNNANHALLITUS			
Tulosalue (sitova)		KAAVOITUS			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	6 813	1 600	1 600	2	2
Toimintamenot	-97 246	-113 860	-87 585	-108	-108
<i>Toimintakate</i>	-90 433	-112 260	-85 985	-106	-106

Tehtävän toiminta-ajatus:

Maankäytön suunnittelua järjestetään lainmukaisesti kunnan valitsemien strategioiden mukaisesti.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

(3-5 v) Taajaman yleiskaavan muutos (ja laajennus) valmistuu ja ohjaa asemakaavojen ajantasaistustyötä. Asemakaavamuutoksia toteutetaan yleiskaavatyön yhteydessä laaditun aikataulun mukaisessa kiireellisyysjärjestyksessä.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kaavoitusprosessit	9	8-10	8-10	8-10	8-15

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:**Seuranta:**

<ul style="list-style-type: none"> Taajaman yleiskaavan OAS ja luonnosvaiheen asiakirjat on asetettu julkisesti nähtäville. 	<ul style="list-style-type: none"> Kaavoitustoimikunta, Kunnanhallitus
<ul style="list-style-type: none"> Kaavalliset toimet, joilla luodaan uusia maa-alueita vapaa-ajan ja matkailun käyttöön jatkuvat. Ensisijaisena Päijät-salo, Ilola, Loma-Ilola, Suopelto sekä kelluvat rakenteet Suopellon ja kirkonky-län alueella. 	<ul style="list-style-type: none"> Kaavoitustoimikunta, Kunnanhallitus
<ul style="list-style-type: none"> Yksityisten maanomistajien ranta-asemakaavahankkeiden läpivienti 	<ul style="list-style-type: none"> Kaavoitustoimikunta, Kunnanhallitus

Yleisinformaatio:

Kunta ostaa tarvittavia kaavoituspalveluja ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Taajaman yleiskaavan selvitykset ovat pääosin tehty ja varsinainen kaavan laadintatyö alkaa.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova)					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	412 725	387 152	398 037	372	355
Toimintamenot	-6 072 709	-6 825 714	-7 036 964	-6 962	-6 933
<i>Toimintakate</i>	-5 659 984	-6 438 562	-6 638 927	-6 590	-6 578

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sivistystoimi järjestää kuntalaisille heidän fyysistä, psyykkistä, sosiaalista, tiedollista ja taidollista kasvuaan tukevia koulutus- ja muita sivistyspalveluja sekä päivähoitopalveluja.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Laadukkaiden ja kustannustehokkaiden koulutus- ja muiden sivistyspalvelujen sekä päivähoitopalvelujen järjestäminen.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet	
Vastuutus:	Sivistyslautakunta, hallinto- ja sivistysjohtaja, koulujen johtajat
	<ul style="list-style-type: none"> Koulujen tieto- ja viestintätekniikan koulusta opettajille Yhtenäiskoulun opetustuntien määrän kartoitus oppiaineittain Yhtenäiskoulussa ja Nuoramoisissa vuodeksi 2016-2017 ja vuoteen 2020 saakka opettajamäärän tarpeen kartoittamiseksi tehty ja laskennallisen tuntikehyksen tarve Yhtenäiskoulussa ja Nuoramoisissa vuodeksi 2016-2017 tehty Erityisopetuksen ja avustajatarpeen määrittäminen lukuvuodeksi 2016-2017 tehty Perusopetuksen opetussuunnitelmatyö otetaan alaluokilla käyttöön lukukauden 2016 alussa ja yläasteella asteittain vuodesta 2017 alkaen ja lukion opetussuunnitelmatyö alkaa Perusopetuksen osalta siirrytään 2-jaksojärjestelmään lukuvuoden 2016-2017 alkaen Perehdyttämiskoulutus sähköisiin yo-kirjoituksiin
Vastuutus:	Sivistyslautakunta, hallinto- ja sivistysjohtaja, nuoriso- ja liikuntapäällikkö
	<ul style="list-style-type: none"> Nuorten yhteiskuntatakuun työmuotoina nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö
Vastuutus:	Sivistyslautakunta, hallinto- ja sivistysjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö
	<ul style="list-style-type: none"> Päivähoidon työntekijätarpeen kartoitus vuoteen 2017 laadittu
Vastuutus:	Sivistyslautakunta, hallinto- ja sivistysjohtaja, kirjastonjohtaja
	<ul style="list-style-type: none"> Uusien palvelujen vakiinnuttaminen ajanmukaistetuissa tiloissa Seudullisessa yhteistyössä valmistellaan uutta kirjastojärjestelmää sekä kehitetään ammatillista osaamista ja tietoyhteiskuntavalmiuksia

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tulosalue (sitova)		Sivistystoimen hallinto			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	1 547	300	300		
Toimintamenot	-67 802	-69 424	-71 806	-71	-71
<i>Toimintakate</i>	-66 255	-69 124	-71 506	-71	-71

Yleisinformaatio:
Hallintopalvelukeskus tuottaa sivistystoimen hallintopalvelut. Sivistyslautakunta voi kokouksissaan kuulla asiantuntijoita. Sysmän Yhtenäiskoulun ja Sysmän Lukion oppilasedustajia kuullaan heitä koskevissa asioissa.

Informatiivinen mittaristo:					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Lautakunnan kokousten lkm	10	12	11	11	11

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tulosalue (sitova)		KOULUTOIMI			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	123 289	127 448	145 724	137	137
Toimintamenot	-4 057 973	-4 530 985	-4 820 733	-4 804	-4 794
<i>Toimintakate</i>	-3 934 684	-4 403 537	-4 675 009	-4 667	-4 657

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Yhteistyö koulutoimissa koulutoimen alaisten oppilaitosten kesken sekä alueellisten oppilaitosten kesken.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Rehtoriitiimi aloittaa 2016 – 2017 vuosi- en tuntikehyksen kartoituksen kevään aikana 	<ul style="list-style-type: none"> Tuntikehysarvio käsitellään rehtoriitiimin kokouksessa marraskuussa
<ul style="list-style-type: none"> Tuntikehykset lukuvuodelle 2016 – 2017 laaditaan helmikuussa 	<ul style="list-style-type: none"> Lukuvuoden 2016 – 2017 tuntikehykset käsitellään lautakunnan maaliskuun kokouksessa
<ul style="list-style-type: none"> Tieto- ja viestintäteknikka tehokkaassa käytössä opettajilla ja oppilailla. Opettajien tukena on mentorointikoulutus 	<ul style="list-style-type: none"> Palaute oppilailta ja opettajilta keväällä (toukokuussa) koulun tv-tiimi kerää
<ul style="list-style-type: none"> Rehtoriitiimi tekee yhteistyötä nuorisotyön kanssa nuorten yhteiskuntatakuun täyttämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Sivistyslautakunnalle annetaan katsaukset tehdyistä toimenpiteistä tiedoksi
<ul style="list-style-type: none"> Markkinointisuunnitelma tehty lukion oppilasmäärän lisäämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Käsitellään rehtoriitiimin kokouksessa tammikuulla ja annetaan sivistyslautakunnalle tiedoksi
<ul style="list-style-type: none"> Kehitetään lukion toimintaa yhteistyössä muiden Etelä-Päijänteen lukioiden kanssa (etä- ja verkko-opetus) 	<ul style="list-style-type: none"> Verkkokurssien määrä ja osallistuminen
<ul style="list-style-type: none"> Opettajien työmäärien kartoitus tuntijaon perusteella 	<ul style="list-style-type: none"> Valmis huhtikuussa 2016

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tulosalue (sitova)		KOULUTOIMI			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	118 094	127 448	144 724	136	136
Toimintamenot	-3 396 516	-3 786 932	-4 058 275	-4 049	-4 049
<i>Toimintakate</i>	-3 278 422	-3 659 484	-3 913 551	-3 913	-3 913

Tehtävän toiminta-ajatus:
Tuottaa oppivelvollisuusikäisille perusopetuslain mukaiset opetuspalvelut .

Pitemmän aikavälin tavoitteet:
Laadukkaiden ja kustannustehokkaiden koulutuspalvelujen järjestäminen.

Informatiivinen mittaristo:	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Esiopetus *)						
käyttökustannukset(netto), t€	215	240				
oppilaita 20.9.	24	32	28	25	21	21
käyttökustannukset(netto), €/opp.	8955	7 512				
opetustunnit, lkm	1 496	1 512				
käyttökustannukset(netto), €/opet.tunnit	144	159				
Perusopetus						
Opettajien lkm	32	31	31	32	31	29
käyttökustannukset(netto), t €	3 093	3 315	3 715	3 952	3 953	3 955
käyttökust.(netto) €/as.	748	809	922	989	1 002	1 014
oppilaita 20.9.	340	336	326	309	288	268
käyttökust.(netto), €/oppilas	9 097	9 867	12 100	12 789	13 726	14 756
opetustunnit, lkm	25 463	23 142				
käyttökustannukset(netto), €/opetustunti	121	143				
Iltapäivätoiminnan osallistujamäärä				23	23	23
<i>Tuntikehys/oppilas:</i>						
Yhtenäiskoulu luokat 0-6				1,74	1,72	1,70
Nuoramoinen				1,74	1,72	1,72
Yhtenäiskoulu luokat 7-9				2,27	2,27	2,23

Käyttökustannukset sisältävät tässä myös vyörytyserät, kotikuntakorvaukset vähennetään.

*) Esiopetuksen kustannukset lasketaan vasta toteutuneen vuoden jälkeen tilastoon. Talousarviovuosien esiopetuksen kustannukset sisältyvät Nuoramoisten osalta koulun perusopetuksen kustannuksiin ja kirkonkylän osalta opetus yhtenäiskoulun yhteydessä, mutta kustannukset seurataan omalla kustannuspaikallaan.

Yleisinformaatio:
Peruskoulu käsittää Yhtenäiskoulun ja yhden kyläkoulun. Perusopetuslain mukaista esiopetusta annetaan perusopetuksen yhteydessä. Toteutetaan valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaista laadukasta opetusta. Opetussuunnitelmaa noudatetaan talousarvion puitteissa. Peruskoulussa on 28 opettajaa ja viisi koulunkäyntiavustajaa. Kouluterveydenhoitaja on paikalla joka päivä muutamien poikkeuksin. Koulukuraattoripalvelut ostetaan Sosiaali- ja terveystyöryhmältä ja kustannukset sisältyvät perusturvapalvelujen budjettiin. Kuraattori on paikalla 2-3 kertaa/vko. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan tarjoaminen on osana koulujen toimintaa. Muilla paikkakunnilla olevien sysmälaisten kotikuntakorvausmenot -130 464 € ja Sysmässä opis-kelevien - tulot 128 724 €.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova) Koulutoimi					
Tulosityksikkö Keskiasteen koulutus					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	5 196		1 000	1	1
Toimintamenot	-623 000	-710 853	-729 258	-722	-716
<i>Toimintakate</i>	-617 804	-710 853	-728 258	-721	-715

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova) Koulutoimi					
Tulosityksikkö Keskiasteen koulutus, lukio					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	5 196		1 000	1	1
Toimintamenot	-583 329	-674 053	-701 638	-698	-698
<i>Toimintakate</i>	-578 133	-674 053	-700 638	-697	-697

Tehtävän toiminta-ajatus:

Lukiolain mukaiset lukio-opetuspalvelut.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Annetaan laadukasta lukiokoulutusta kustannustehokkaasti hyödyntäen maakunnallisen etälukion yhteistoimintaa.

Informatiivinen mittaristo:						
Lukio	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
käyttökustannukset(netto), t €	551	587	685	710	707	707
käyttökust.(netto) €/as.	133	143	170	177	179	181
oppilaita 20.9.	49	51	53	49	49	51
käyttökust.(netto), €/oppilas	11 245	11 518	12 929	14 484	14 431	13 864
opetustunnit, lkm	4 061	4 156				
käyttökustannukset(netto, €/opetustunti Lukio, kurssit/oppilas	136	141		3,27	3,27	3,30

Yleisinformaatio:

Kunnan oma lukio tarjoaa lukiolain mukaista laadukasta opetusta. Oppikirjatukeen on varattu 170 €/oppilas. Lukion ensiluokkalaisille hankitaan käyttöön tietokoneet. Kurssitarjontaan otetaan tietokoneen perusohjelmistojen käytön opetus, koska oppilailla tulee olla valmius sähköiseen ylioppilaskirjoitukseen. Lisäksi pitkän matematiikan opiskelijat saavat digilaskimet. Sähköiset yo-kokeet toteutetaan syksyllä 2016 (saksa, maantiede, filosofia). Lukiossa on kolme opettajaa.

Yleisinformaatio:

Ammatillisesta koulutuksesta kustannuksena on eläkemenoperusteiset Kuel-maksut 10 600 € sekä pieni varaus opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä. Musiikkiopistotoiminnassa tavoitteena musiikin perusopetuksen tarjoaminen. Hartolan musiikkikoulu antaa taiteen perusopetuslain mukaisen musiikin perusopetuksen. Musiikkioppilaitoksen menot sisältävät Heinolan musiikkiopiston ja Hartolan kansalaisopiston musiikkikoulun aiheuttamat maksuosuudet yhteensä 16 400 €.

Informatiivinen mittaristo:					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Musiikkiopisto oppilasmäärä/Hartola	10	10	8	8	8
- opetustunnit/Hartola	369	368	380	380	380
oppilasmäärä/Heinola	(ka) 8,5	9-12	9-12	9-12	9-12
-opetustunnit/Heinola	(vvt) 675	920	920	920	920

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova) Koulutoimi					
Tulosityksikkö Aikuiskoulutus, kansalaisopisto					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-38 457	-33 200	-33 200	-33	-29
<i>Toimintakate</i>	-38 457	-33 200	-33 200	-33	-29

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tarjota kuntalaisille kansalaisopiston tarjoamaa harrastetoimintaa.

Informatiivinen mittaristo:					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kansalaisopisto					
- opetustunnit	2 930	2 930	2 930	2 930	2 930
- oppilasmäärä (netto)	607	607	607	607	607

Yleisinformaatio:

Itä-Hämeen kansalaisopisto antaa ensisijaisesti yleissivistävää aikuiskoulutusta toimi-alueensa tarpeiden mukaisesti. Itä-Hämeen kansalaisopiston menoihin on varattu yhteensä 33 200 €, maksu Itä-Hämeen Opistolle 17 000 €, sisäiset vuokramenoja ym. kuluja n. 8 700 € sekä eläkemenoperusteisiin Kuel-maksuihin 7 500 €.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova) VAPAA-AIKATOIMI					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	118 322	140 929	135 563	119	102
Toimintamenot	-797 007	-921 670	-863 774	-846	-827
<i>Toimintakate</i>	-678 685	-780 741	-728 211	-727	-725

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova) VAPAA-AIKATOIMI					
Tulosityksikkö Liikuntapalvelut					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	25 955	27 500	57 500	58	58
Toimintamenot	-261 889	-282 369	-297 765	-298	-298
<i>Toimintakate</i>	-235 934	-254 869	-240 265	-240	-240

Tehtävän toiminta-ajatus:

Liikuntalain mukaisesti valtion ja kuntien tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle. Liikunnan järjestämisestä vastaavat pääasiassa liikuntajärjestöt. Kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon myös erityisryhmät.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Liikuntareitistöjen ja liikuntapaikkojen ylläpito yhteistyössä järjestöjen ja yrittäjien kanssa.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet (vastuu- tus): nuoriso- ja liikuntapäällikkö	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Kuntalaisten toimintakyvyn ylläpitäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy terveysliikunnan avulla, liikuntaneuvontapalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Liikuntaneuvonnan tilastot
<ul style="list-style-type: none"> Tiivis yhteistyö seurojen kanssa liikuntapalvelujen tarjoamisessa, monipuolisten liikuntaryhmien riittävä määrä 	<ul style="list-style-type: none"> liikuntaryhmien määrien, kävijöiden ja tarjonnan seuranta avustusten haun yhteydessä

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Päijänne Areenan käyttöaste ilta- ja viikonloppukäyttö	65%	75%	75%	75%	75%
Avustetut järjestöt	6	7	7	7	7
Liikuntaneuvonnan asiakaskäynnit	66	80	80	80	80

Yleisinformaatio:

Tarjotaan kuntalaisille mahdollisuus harrastaa liikuntaa monipuolisesti, tuetaan liikuntaharrastuksen aloittamista mm. liikuntaneuvonnalla. Sysmän Sisu ry:ltä ostettaviin liikuntapalveluihin 41 115 € sisältäen liikuntaneuvontapalvelut Litti - Liikunnalla tukea työelämään –hankkeen (2014 – 2016) kuntaosuus vuodelle 2016 on 830 €. Järjestöavustuksiin on varattu 23 000 €. Kunta ostaa Sysmän Palvelutaloyhdistys ry:ltä uimahallin omaksi toiminnaksi vuoden 2016 alusta. Uimahallin arvioidut tulot 30 000 € ja menot 150 000 €.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tulosalue (sitova)		VAPAA-AIKATOIMI			
Tulosyksikkö		Nuorisotyö			
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	34 016	64 829	64 063	47	30
Toimintamenot	-121 949	-178 960	-168 937	-151	-132
<i>Toimintakate</i>	-87 933	-114 131	-104 874	-104	-102

Tehtävän toiminta-ajatus:

Nuorisotyön ja -politiikan kehittäminen ja toteuttaminen kunnassa. Nuorisotyön toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Nuorisotyötä ja -politiikkaa toteutetaan monialaisena yhteistyönä paikallisten viranomaisten sekä yhteistyössä nuorten, nuorisoyhdistysten ja muiden nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Nuorisotyön tärkeä tehtävä on nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja tukeminen, syrjäytymisen ehkäisy ja hyvinvoinnin parantaminen.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Vahvistaa ja kehittää etsivää nuorisotyötä sekä nuorten työpajatoimintaa.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Nuorten työpajatoiminnan toteuttaminen ja kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> seuranta ja raportointi AVI:n ohjeistuksen mukaan
<ul style="list-style-type: none"> Etsivän nuorisotyön toteuttaminen ja kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> seuranta ja raportointi AVI:n ohjeistuksen mukaan
<ul style="list-style-type: none"> Nuorten vaikuttaminen, nuorisovaltuus-totoiminta 	<ul style="list-style-type: none"> Nuorisovaltuuston pöytäkirjat, aloitteet, kannanotot, lausunnot
<ul style="list-style-type: none"> Nuorisotilatyö, kerhot ja leirit 	<ul style="list-style-type: none"> palaute nuorilta ja huoltajilta sekä yhteistyötahoilta

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Työpajanuorten määrä	23	25	25	25	25
Etsivän nuorisotyön asiakkaiden määrä	22	20	20	20	20
Nuorisotilan toimintapäivät vuodessa/ka. kävijämäärä päivässä	120/20	130/23	130/20	130/20	130/20
Kesän leirien mää-	2	2/50	2/60	2/60	2/60

rä/leiriläisten määrä					
Avustetut järjestöt	9	10	10	10	10

Yleisinformaatio

Nuorten työpajatoimintaan on varattu työllisyysmäärärahoihin 40 892 €, valtionavustusta myönnetty 28 000 €. Etsivään nuorisotyöhön on varattu 43 938 €, valtionavustusta myönnetty 25 000 €, molempiin toimintoihin on palkattu työntekijä hankekauden ajaksi. Nuorten työpajan hankekausi on kesäkuun alusta toukokuun loppuun. Etsivän nuorisotyön hankekausi on elokuun alusta heinäkuun loppuun. Opintie –hanke on Salpauksen, Heinolan kaupungin sekä Sysmän ja Hartolan kuntien yhteistyöhanke, joka alkoi vuoden 2015 alussa ja jatkuu 30.6.2017 saakka, siihen varattu summa on 37 226 €, raha saadaan takaisin hankkeesta ja Hartolan kunnalta, koska työntekijä on Hartolan kanssa yhteinen, kunnan maksettavaksi jää todellisuudessa vuonna 2016 4 809 euroa. Nuorisotyön avustuksiin on varattu 8000 €.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tulosalue (sitova)		VAPAA-AIKATOIMI			
Tulosityksikkö		Kulttuuripalvelut			
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	11 440	6 000	8 000	8	8
Toimintamenot	-111 851	-145 755	-124 368	-124	-124
<i>Toimintakate</i>	-100 411	-139 755	-116 368	-116	-116

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tarjota kuntalaisille laadukkaat kulttuuripalvelut.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Monipuolisten kulttuuripalvelujen tarjoaminen.

Yleisinformaatio:

Kulttuuripalvelut sisältävät kulttuuritoimen 109 818 € sekä elokuvatoiminnan 14 550 € menot. Kulttuuritoimen tehtävänä on luoda edellytykset kunnassa harjoitettavalle kulttuurityölle sekä järjestää taiteen perusopetus.

Kulttuuritoimen avustukset järjestöille yhteensä 44 300 €, siitä Sysmän Suvisoitto 35 000 €, Suomen Harmonikkamuseo 2 700 €, Sysmän MLL-yhdistys (musiikkileikkikoulutoimintaa varten) 2 600 €, Kirkko Soi 3 000 €, Kirjojen yö. Lisäksi avustukset yksityishenkilöille 350 €.

Kirjailijaresidenssi Villa Sarkian vuokrat ovat 15 000 € ja Teatteritalon vuokrat ovat 42 600 €.

Hallinto- ja sivistysjohtaja kokoaa kulttuurijärjestöt kolme kertaa vuodessa yhteisiin tapaamisiin, jossa järjestöt esittelevät toimintaansa ja tapahtumia ja jossa luodaan yhteenveto tapahtumista ja koordinoidaan tapahtumien ajankohtia.

Elokuvatoiminta: Elokuvia näytetään viikoittain, lukuun ottamatta kesäaika. Elokuvavalinnoissa pyritään huomioimaan eri ikäryhmät. Ostopalveluna elokuvatoiminnan hoitamisesta maksetaan 5 300 €.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN SIVISTYSLAUTAKUNTA					
Tulosalue (sitova) VAPAA-AIKATOIMI					
Tuloyksikkö Kirjasto					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	46 909	42 600	6 000	6	6
Toimintamenot	-301 317	-314 586	-272 704	-273	-273
<i>Toimintakate</i>	-254 408	-271 986	-266 704	-267	-267

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sysmän kunnankirjasto tuottaa ja tarjoaa kaikille asukkaille lakisääteiset tietoyhteiskunnan kirjastopalvelut kansallisten laatumormien mukaisesti. Kirjasto tarjoaa tasavertaisen pääsyn verkkopalveluihin, mahdollisuuden sivistyksen, kirjallisuuden ja taiteen harrastukseen sekä jatkuvaan tietojen taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Asiakaslähtöisyyden lisääminen ja kirjastopalvelujen laadun kehittäminen.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> asiakastyytyväisyys Palveluissa huomioidaan kaikki asiakasryhmät	<ul style="list-style-type: none"> asiakaspalautte, annetaan tiedoksi sivistyslautakunnalle
<ul style="list-style-type: none"> palvelujen monipuolisuus Valtakunnallinen palveluvalikoima saatavana	<ul style="list-style-type: none"> kansallinen tilastovertailu http://tilastot.kirjastot.fi/
<ul style="list-style-type: none"> palvelujen monipuolinen käyttö Houkuttelevuus, opastaminen sekä kokoelmien, tilojen ja laitteiden hyvän laadun ylläpito	<ul style="list-style-type: none"> järjestelmäraportti ja laskurit, annetaan tiedoksi sivistyslautakunnalle
<ul style="list-style-type: none"> taloudellisuus Ammattitaidolla ja vastuullisesti tuotetut kokoelma-, lainaus ja laitepalvelut. Alueelliset hankintasopimukset ja muu seutuyhteistyö	<ul style="list-style-type: none"> TA-seuranta ja valtakunnallinen vertailu, annetaan tiedoksi sivistyslautakunnalle

Tavoitteet (numeraalisesti):

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Lainat/as.luku	14,9	14,6	15	16	16
Kirjastokäynnit	36 254	35 000	38 000	39 000	39 000
Verkkokäynnit	6 054	8 500	8 500	8 800	8 800

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Henkilötyövuodet	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
Lainaaajien lkm/v	1 501	1 800	1 800	1 800	1 800
Aukiolotunnit/v	1 963	2 100	2 100	2 100	2 100

Yleisinformaatio:

Asianmukaisesti resursoitu ja ammattitaitoisesti hoidettu kirjasto edistää kuntalaisten yleistä hyvinvointia ja kansalaisvalmiuksia tietoyhteiskunnassa.

Kirjasto sai käyttöönsä uudet tilat toukokuussa 2015. Uusissa tiloissa on huomioitu eri asiakasryhmät asianmukaisesti ja henkilöstöllä on tarpeenmukaiset työtilat. Kirjastopalvelujen käytössä on 669 neliötä. Lehtilukusali on varustettu niin, että sitä voi käyttää omatoimisesti aukioloaikojen ulkopuolella. Perustamiskustannuksiin saadaan valtionavustusta 680 000 € (n. 45 %). Valtionavustus

maksetaan jälkirahoitteisena seitsemän vuoden aikana alkaen maaliskuussa 2016. Selvitetään mahdollisuus toimia itsepalvelukirjastona. Elokuusta 2015 alkaen kirjasto hallinnoi Sysmän kunnan osalta kirjailijaresidenssi Villa Sarkian toimintaa yhteistyössä Nuoren voiman liiton kanssa.

KÄYTTÖTALOUS		(excel-taulu)			
TOIMIELIN		SIVISTYSLAUTAKUNTA			
Tulosalue (sitova)		PÄIVÄHOITO			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	169 567	118 475	116 450	116	116
Toimintamenot	-1 149 927	-1 303 635	-1 280 651	-1 242	-1 242
<i>Toimintakate</i>	-980 360	-1 185 160	-1 164 201	-1 126	-1 126

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sysmän kunnassa tarjotaan lapsiperheille laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja. Varhaiskasvatus perustuu lasten huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön, kasvatuskumppanuuteen.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Päivähoitopalvelujen saatavuus säilytetään kuntalaisia tyydyttävällä tasolla, taloudellisuutta unohtamatta. Toiminnan tavoitteissa lisätään vanhempien osallisuutta yhteisiin asioihin.

Toiminnan tavoitteet (vastuutus):	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> 1.8.2015 voimaan astuneen varhaiskasvatuslain muutosten vieminen käytäntöön (varhaiskasvatuspäällikkö lastentarhaopettajat) 	<ul style="list-style-type: none"> Uuden varhaiskasvatuslain muutokset toimivat käytännössä vuoden 2016 aikana.
<ul style="list-style-type: none"> Käytäntöjen luominen yhdessä lasten ja vanhempien kanssa, heidän osallisuuden lisäämiseksi. Uusi laki velvoittaa järjestämään vanhemmille ja lapsille mahdollisuuden osallistua suunnitteluun ja arviointiin. (henkilökunta, varhaiskasvatuspäällikkö) 	<ul style="list-style-type: none"> Säännölliset toimintatavat vanhempien osallisuudesta luotu ja lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa lisääntynyt 2016 aikana.
<ul style="list-style-type: none"> Päivähoidon pedagogisia keskusteluja jatketaan (lastentarhanopettajat, varhaiskasvatuspäällikkö) 	<ul style="list-style-type: none"> Keskusteluajat työvuorolistaan

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Hoitopäiviä:					
Kastelli	7 726	9 000	6 000	6 000	6 000
Nuoramoisten ryhmä	2 218	2 000	1 600	1 600	1 600
Perhepäivähoito	3 557	3 700	3 000	3 000	3 000
Ostopalvelu	251	550	300	300	300

Yleisinformaatio:

Sysmän kunnassa varhaiskasvatuspalveluja annetaan päiväkotikastellissa, Nuoramoisten ryhmäperhepäiväkodissa ja perhepäivähoitajien kotona. Perhepäivähoidon varahoito tapahtuu päiväkotikastellissa. Vuorohoito toteutetaan päiväkotikastellissa. Esiopetus on siirtynyt kirkonkylän osalta Yhtenäiskoululle.

KÄYTTÖTALOUS		(excel-taulu)			
TOIMIELIN		TEKNINEN LTK			
Tulosalue (sitova)					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	5 091 643	4 672 569	4 970 930	4 156	4 145
Toimintamenot	-6 030 304	-4 679 921	-4 924 813	-4 473	-4 468
<i>Toimintakate</i>	-938 661	-7 352	46 117	-317	-323

Maa- ja metsätilat on siirretty teknisestä toimesta kunnanhallitukselle, vähennetty myös Tp 2014 sekä Ta 2015 luvuista. Vuodesta 2015 alkaen on Päijät-Hämeen liitolle maksettava yhteistoimintakorvaus (280 000 €) palo- ja pelastustoimesta siirretty kunnanhallitukselle.

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tekninen palvelukeskus järjestää kunnan toiminnassa tarvittavat tukipalvelut. Tekninen palvelukeskus huolehtii tarvittavan infran ja kiinteistöjen ylläpidosta, rakennuttamisesta ja kehittämisestä. Lisäksi huolehditaan viranomaistoiminnan järjestämisestä lakisääteisesti.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Järjestetään organisointi resurssineen asiallisesti toimintakykyiseksi.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet

Vastuutus: Tekninen lautakunta, tekninen johtaja

- Sysmän kunnan omien kiinteistöjen energiankulutus on hallittua
- Kiinteistöjen ja infran ylläpito on suunnitelmallista
- Henkilöresurssit ovat balanssissa

KÄYTTÖTALOUS		(excel-taulu)			
TOIMIELIN		TEKNINEN LTK			
Tulosalue (sitova)		HALLINTO			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	122 491	66 812	14 150	14	14
Toimintamenot	-446 049	-356 870	-280 499	-282	-282
<i>Toimintakate</i>	-323 558	-290 058	-266 349	-268	-268

Tehtävän toiminta-ajatus:

Teknisen toimen tarkoituksena on rakentaa ja ylläpitää kuntalaisille toimiva, viihtyisä, taloudellinen, energiatehokas ja turvallinen työ-, asuin-, virkistys- ja liikenneympäristö.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2014	TA 2015	TS 2016	TS 2017
Kokoukset	6	5	5	5	5
Käsitellyt asiat	60	60	60	60	60
Viranhaltijapäätökset	74				

Yleisinformaatio:

Teknisessä lautakunnassa on 7 jäsentä. Organisaatio on suuntautunut toimimaan rakennuttaja-, valvonta ja tilaajatehtävissä. Huolehditaan rakennuttamis- ja kunnossapito sekä kiinteistöpalveluista hallintokunnille.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		TEKNINEN LTK			
Tulosalue (sitova)		YMPÄRISTÖHOITO			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	78 581	7 340	4 140	4	4
Toimintamenot	-480 113	-448 290	-399 860	-400	-400
<i>Toimintakate</i>	-401 532	-440 950	-395 720	-396	-396

Tehtävän toiminta-ajatus:

Ylläpidetään infrastruktuurin toimivuutta, alueiden yleistä viihtyvyyttä ja turvallisuutta sekä vesistön kuntoa.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Liikennealueet sekä yleiset alueet ylläpidetään taloudellisesti kunnossa.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kunnossapidetyt puistot	15 ha	15 ha	15 ha	15 ha	15 ha
Ylläpidetyt tiet, m (sis. Suopellon kevyenl.väylä 5 km)	17 422	24 415	24 415	24 415	24 415
Torien kunn.pito, m2	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Kaatopaikkajätettä	1 252 t				
Energiajätettä	277 t				
Yksitystiekunnat kpl	108	109	103	103	103
Avustettavat km	291	373	295	295	295

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:

- Hoitoluokitus kaavateille ja puistoalueille tehty

Seuranta:

Kilpailutus kaduille ja puistoille järjestetty.

Yleisinformaatio:

Ympäristöpalvelut sisältävät liikenneväylät, puistot, torit, laiturit, jätehuollon sekä järvien hapetukset. Lumenauraus ja lanaukset hoidetaan urakoitsijan toimesta. Kunta on Päijät-Hämeen Jätehuolto Oy:n osakas, jäteviranomaisena toimii seudullinen jätelautakunta. Tiejäoston menoista valtaosa on yksityistieavustuksia. Venepaikkojen vuokraustoiminta on sopimuksella yksityisellä toimijalla (Marinetek Marinas Oy).

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN	TEKNINEN LTK				
Tulosalue (sitova)	KIINTEISTÖT				
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	2 069 703	2 827 358	3 202 050	3 262	3 257
Toimintamenot	-3 002 356	-2 289 909	-2 655 298	-3 070	-3 065
<i>Toimintakate</i>	-932 653	537 449	546 752	192	192

Maa- ja metsätilat on siirretty teknisestä toimesta kunnanhallitukselle, vähennetty myös Tp 2014 sekä Ta 2015 luvuista. Tässä on myös paloasemakiinteistö.

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tekninen toimi vastaa kunnan kiinteistöjen ylläpidosta.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Kunnan ydintoimintojen rakennukset pidetään hyvässä kunnossa, tarpeettomista luovutaan.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Priorisoidaan korjausresurssit rakennusten kesken. 	<ul style="list-style-type: none"> Raportoidaan puolivuositain tekniselle lautakunnalle vuokrausaste ja korjausvelka.
<ul style="list-style-type: none"> Energiansäästöissä pyritään 5 % tavoitteeseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Energian käyttö esitellään lautakunnalle sekä kunnanhallitukselle.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Vuokratut huoneistot, myös tytäryhtiöt	321	308	279	251	239
Vuokrausaste, %	86	88	90	90	90
Kunnan suoraan omistamien asuntojen lkm	104	104	7	7	7
Kunnan omistamien asunto-osakehuon. lkm	24	34	101	101	89

Yleisinformaatio:

Haasteena ovat tyhjät toimitilat ja vajaakäyttöiset asuinrakennukset, sekä rakennusten merkittävä korjausvelka. Koulurakennuksessa ollaan vuokralla, mutta ylläpito on kunnan vastuulla. Kunnan laajaa kiinteistömässää ylläpidetään ostopalveluin, oma henkilöstö on vähentynyt minimiin. Uudisrakennuksia ei ole suunnitteilla, mutta korjausrakennuttamisen tarvetta on paljon kuntakonsernin rakennuksissa. Vuoden 2016 alusta kunnan suoraan omistuksessa olevat kolme asuintaloa, yh-

teensä 49 asuntoa, yhtiöitetään. Yksi talo, 21 asuntoa, myydään Sysmän Vuokratalot Oy:lle.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		Tekninen ltk			
Tulosalue (sitova)		LIKELAITOKSET			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	2 043 747	571 099	515 530	509	502
Toimintamenot	-1 257 117	-246 797	-228 160	-228	-228
<i>Toimintakate</i>	786 630	324 302	287 370	281	274

Yleisinformaatio:

Kaukolämpölaitoksen liiketoiminta ja verkosto myytiin v. 2014 lopussa Vapo OY:lle, jolle tekninen toimi myy laitoksen hoitopalvelua. Lämpölaite näkyy vielä tp 2014 luvuissa.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		TEKNINEN LTK			
Tulosalue (sitova)		LIKELAITOKSET			
Tulosityksikkö Vesihuoltolaitos					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	510 573	571 099	515 530	509	502
Toimintamenot	-220 355	-246 797	-228 160	-228	-228
<i>Toimintakate</i>	290 218	324 302	287 370	281	274

Tehtävän toiminta-ajatus:

Jätevesihuollon järjestäminen kunnan vesihuoltolaitoksen asiakkaille taloudellisesti ympäristölainsäädännön vaatimukset täyttävästi. Puhtaan veden tuottaminen ja toimittaminen elintarvikelainsäädännön mukaisesti.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Vesihuolto turvataan kaikissa olosuhteissa laitoksen toimittamisalueella.

Tavoitteet: (numeraalisesti)

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Nettotulot, tavoite	281 136	113 000	113 000	113 000	113 000
Laskutettu vesi, m ³	147 513	125 000	125 000	125 000	125 000
Laskutettu jvesi, m ³	109 022	110 000	110 000	110 000	110 000
Puhdas vesi, €/m ³	(alv 0%) 1,45	1,45	1,45	1,45	1,45
Jätevesi, €/m ³	(alv 0%) 2,02	2,02	2,02	2,02	2,02

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Veden laatua ja puhdistamon toimintaa tarkkaillaan suunnitellusti. 	<ul style="list-style-type: none"> Raportointi lautakunnalle neljännesvuosittain.
<ul style="list-style-type: none"> Laitoksen toimintataso säilytetään ja 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintaa hoidetaan Sysmän vesihuol-

varmistetaan veden saatavuus myös poikkeusoloissa.	tolaitosten valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Ohjelma on päivitetty 30.10.2013.
<ul style="list-style-type: none"> JV-puhdistamon toimintaa tehostetaan 2015/2016 tulevan ympäristöluvan vaatimusten mukaiseksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Jätevedenpuhdistamonhoitaja vastaa laitoksen toiminnasta asetettujen päästörajoiden puitteissa.

Yleisinformaatio:

Kunnalla on käytössä kaksi vedenottamo. Jätevedenpuhdistamo on täyttänyt sille asetetut puhdistusvaatimukset. Oma JV-puhdistamo pyritään pitämään toiminnassa ainakin 2035 asti, ympäristö lupa on uusittavana. Vesihuoltolaitos on 1.1.2016 alkaen kunnan taseyksikkö, josta laaditaan tilinpäätöksessä omat laskelmat. Sijoitetun pääoman korko on 5 %.

Haja-asutusalueen vesihuollosta vastaa neljä vesiosuuskuntaa. Haja-asutusalueille toimitusalueen ulkopuolelle ei ole tehty kunnan toimesta enää merkittäviä investointeja.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		TEKNINEN LTK			
Tulosalue (sitova)		SISÄISET PALVELUT			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	675 952	1 099 860	1 125 060	257	257
Toimintamenot	-720 382	-1 160 600	-1 181 885	-314	-314
<i>Toimintakate</i>	-44 430	-60 740	-56 825	-57	-57

Tehtävän toiminta-ajatus:

Tarjotaan muille hallintokunnille kohtuuhintaisia ja kilpailukykyisiä palveluja kiinteistönpitoon. Ylläpidetään päivystysrinkiä kiireellisten korjausten ja muiden palvelujen osalta.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Siivottava pinta-ala m ²	7 287	7 287	8 411	8 411	8 411

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Kiinteistöhoito järjestetään pääosin ostopalveluna. Huoltokokonaisuuksia hankitaan ostopalveluin alan toimijoilta. 	<ul style="list-style-type: none"> Seurataan kustannusrakennetta ja asiakaspalautetta.
<ul style="list-style-type: none"> Puistotyöt hoidetaan ostopalveluna 	<ul style="list-style-type: none"> Tekninen lautakunta hyväksyy kilpailutetun hankintasopimuksen.
<ul style="list-style-type: none"> Siivoustyöt mitoitetaan vastaamaan nykyisiä työtapoja ja resursseja. 	<ul style="list-style-type: none"> Siivouskustannusten raportointi lautakunnalle.

Yleisinformaatio:

Sisäisiin palveluihin kuuluvat työpalvelut, siivoustoimi ja ravintohuolto. Tarjoaa myös huoltopäivystyksen kunnan kiinteistöille ja laitoksille. Soten ravintohuolto siirtyi kunnan toiminnaksi 2015 alusta. Keskuskeittiö on toistaiseksi vanhainkodilla. Suunnitelmavuosille on ravintohuolto tarkoitus ulkoistaa.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN		TEKNINEN LTK			
Tulosalue (sitova)		YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA			
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	101 170	100 100	110 000	110	110
Toimintamenot	-124 287	-177 455	-179 111	-180	-180
<i>Toimintakate</i>	-23 117	-77 355	-69 111	-70	-70

Tehtävän toiminta-ajatus:

Kunnallinen rakennusvalvontatoiminta sekä ympäristötoimi järjestetään hyvällä asiakaspalvelulla taloudellisesti ja lainmukaisesti. Rakennusvalvonnan osalta jatketaan siirtymistä yhteistoimintaan läheisten Päijänteen rantakuntien kanssa.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Rakennus- ja ympäristöluvitukset on tehokasta sekä oikeudenmukaista.

Toiminnan tavoitteet/toimenpiteet:	Seuranta:
<ul style="list-style-type: none"> Tehostetaan keskeneräisten rakennuslupien seurantaa esim. asiakaskirjein sekä vanhentuneiden lupien maksuennettelyillä. 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennustarkastaja raportoi teknisen lautakunnan lupajaostolle keskeneräisiä rakennuslupamääristä ja toimista määrän vähentämiseksi.
<ul style="list-style-type: none"> Rakennusvalvontojen kuntayhteistyötä käynnistetty, sähköinen asiointi käytössä. 	<ul style="list-style-type: none"> Viranomaistoiminnan mahdollistaminen yli kuntarajojen mahdollistettu kunnan päätöksin. Kunnanhallitus ja teknisen lautakunnan lupajaosto.

Informatiivinen mittaristo:

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Rakennusluvut/kpl	146	140	150	150	150
Katselmukset/kpl	267	300	300	300	300
Ympäristötarkastukset/kpl	38	20	30	30	30
Näytteenotto/kpl	14	15	15	15	15

Yleisinformaatio:

Rakennustarkastus huolehtii rakentamisen neuvonnasta, rakennuslupien käsittelystä ja rakentamisen valvonnasta. Ympäristötoimen tehtävät muodostuvat pääosaltaan lakisääteisten ympäristönsuojelutehtävien hoitamisesta. Itä-Hämeen ympäristötoiminta johdetaan keskitetysti Heinolasta ja Sysmän kunta hankkii palvelut sieltä ostopalveluina. Maksuosuus Heinolalle on n. 49 000 €, lisäksi kunta vastaa oman toimiston kuluista.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN Perusturvapalvelut					
Tulosalue (sitova)					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	3 565				
Toimintamenot	-16 577 502	-16 322 300	-16 756 676	-16 047	-16 047
<i>Toimintakate</i>	-16 573 937	-16 322 300	-16 756 676	-16 047	-16 047

Tehtävän toiminta-ajatus:

Sysmän kunta tilaa kuntalaisille vaikuttavat, oikea-aikaiset sekä oikein mitoitettut sosiaali- ja terveydenhoitopalvelut Päijät-Hämeen sosiaali- ja terveysyhtymältä. Tavoitteet ja toimintalinjat ovat sosiaali- ja perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon ja ympäristöterveydenhuollon palvelusopimuksessa.

Pitemmän aikavälin tavoitteet:

Kustannusten nousu hallittavissa ja ennustettavissa. Palvelut säilyvät lähipalveluina.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet

Vastuutus:

- Säilytetään perusturvapalvelut vähintään nykytasolla toiminnallisesti ja taloudellisesti sekä laadukkaasti

Yleisinformaatio:

Vuoden 2017 alusta sosiaali- ja terveystalot Sysmän kunnalle tuottaa yksityinen toimija Attendo Terveystalot Oy. Attendo tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuoltopalvelut ja on kustannusvastuussa erikoissairaanhoidosta. Ympäristöterveydenhuolto säilyy kuntayhtymän tuottamana. Sosiaali- ja terveystoimen viranomaistoiminta sekä osa sosiaalipalveluista on kunnan oma toimintana sekä osittain ostopalveluna. Siirtymäselvityksiä on tehty jo vuoden 2015 puolella, mutta vuoden 2016 aikana tapahtuu varsinainen palvelutoiminnan siirtäminen. Varsinainen sopimus Attendon kanssa on voimassa 10 vuotta ja käytettävissä on optiot 5 + 5 vuotta..

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN Perusturvapalvelut					
Tulosalue (sitova) SOSIAALI- JA PERUSTERVEYDENHUOLTO					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot	3 565				
Toimintamenot	-11 297 836	-11 004 400	-11 078 976	-10 495	-10 495
<i>Toimintakate</i>	-11 294 271	-11 004 400	-11 078 976	-10 495	-10 495

Yleisinformaatio:

Kuntayhtymän liikelaitoksella Peruspalvelukeskus Aavalla on suoriteperusteinen laskenta muiden palvelujen osalta paitsi asiakaspalvelujen ostoissa, tuissa ja avustuksissa sekä ilmaisjakelussa.

Laitosten suoritehinnat ovat laitoskohtaisia. Aavan vuoden 2016 menot 10 346 000 €. Sosiaali- ja perusterveydenhuollon menoihin sisältyy eläkemenoperusteisia Kuel-maksuja sekä varhemaksuja 450 200 €. Siinä on mukana Etevalta siirtyneet eläkemenoperusteiset maksut. Tilaaja-toiminta jatkuu ennallaan. Sosiaali- ja perusterveydenhuolto tuottaa myös koulukuraattoripalvelut. Kelan työmarkkinatuen kuntaosuuslaskutus (200 000 €) siirtyy suoraan kunnalle vuoden 2016 alusta.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN Perusturvapalvelut					
Tulosalue (sitova) ERIKOISSAIRAANHOITO					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017 (1000 €)	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-5 089 961	-5 119 900	-5 474 000	-5 321	-5 321
<i>Toimintakate</i>	-5 089 961	-5 119 900	-5 474 000	-5 321	-5 321

Yleisinformaatio:

Vuoden 2016 menot 5 450 000 €, sisältää ensihoidon ja sairaankuljetuksen maksuosuuksia 455 000 € ja Akuutti24/päivystyskeskuksen osuuksia 399 000 €, varsinainen toiminta 4 596 000 €. Erikoissairaanhoito sisältää eläkemenoperusteisia Kuel-maksuja 21 000 €.

KÄYTTÖTALOUS (excel-taulu)					
TOIMIELIN Perusturvapalvelut					
Tulosalue (sitova) YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
Tulosityksikkö					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018 (1000 €)
Talous					
Toimintatulot					
Toimintamenot	-189 706	-198 000	-203 700	-231 000	-231 000
<i>Toimintakate</i>	-189 706	-198 000	-203 700	-231 000	-231 000

Yleisinformaatio:

Ympäristöterveydenhuolto sisältää eläinlääkinnän ja ympäristöterveydenhuollon. Vuoden 2016 menot 172 700 €. Eläkemenoperusteisia Kuel-maksuja on 16 000 € ja eläinlääkinnän subventioita 15 000 €.

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu					SIVU		1
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15		15:06	
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %	
1 KÄYTTÖTALOUS									
10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA								
10	VAALIT								
*	TULOT	0	0	0	7.200	7.048	7.200-	100,0-	
*	MENOT	0	13.005-	0	7.541-	6.064-	7.541	100,0-	
**	NETTO	0	13.005-	0	341-	984	341	100,0-	
***	Kaikki netto	0	13.005-	0	341-	984	341	100,0-	
10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
*	TULOT	0	0	0	7.200	7.048	7.200-	100,0-	
*	MENOT	0	13.005-	0	7.541-	6.064-	7.541	100,0-	
**	NETTO	0	13.005-	0	341-	984	341	100,0-	
***	Kaikki netto	0	13.005-	0	341-	984	341	100,0-	
11	KUNNANVALTUUSTO								
11	KUNNANVALTUUSTO								
*	MENOT	48.394-	44.504-	44.004-	46.418-	47.914-	1.976-	4,3	
**	NETTO	48.394-	44.504-	44.004-	46.418-	47.914-	1.976-	4,3	
*	Suunnitelmapoistot	9.943-	9.435-	2.359-	1.016-	1.016-	8.927-	878,6	
**	Laskennalliset erät yhteensä	9.943-	9.435-	2.359-	1.016-	1.016-	8.927-	878,6	
***	Kaikki netto	58.337-	53.939-	46.363-	47.434-	48.931-	10.903-	23,0	
11	KUNNANVALTUUSTO YHTEENSÄ								
*	MENOT	48.394-	44.504-	44.004-	46.418-	47.914-	1.976-	4,3	
**	NETTO	48.394-	44.504-	44.004-	46.418-	47.914-	1.976-	4,3	
*	Suunnitelmapoistot	9.943-	9.435-	2.359-	1.016-	1.016-	8.927-	878,6	
**	Laskennalliset erät yhteensä	9.943-	9.435-	2.359-	1.016-	1.016-	8.927-	878,6	
***	Kaikki netto	58.337-	53.939-	46.363-	47.434-	48.931-	10.903-	23,0	
12	TARKASTUSLAUTAKUNTA								
12	TILINTARKASTUS								
*	MENOT	20.132-	20.132-	20.132-	16.451-	20.090-	3.681-	22,4	
**	NETTO	20.132-	20.132-	20.132-	16.451-	20.090-	3.681-	22,4	
***	Kaikki netto	20.132-	20.132-	20.132-	16.451-	20.090-	3.681-	22,4	
12	TARKASTUSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
*	MENOT	20.132-	20.132-	20.132-	16.451-	20.090-	3.681-	22,4	
**	NETTO	20.132-	20.132-	20.132-	16.451-	20.090-	3.681-	22,4	
***	Kaikki netto	20.132-	20.132-	20.132-	16.451-	20.090-	3.681-	22,4	
13	KUNNANHALLITUS								
13	KUNNANHALLITUS								
*	MENOT	81.800-	81.800-	81.800-	80.450-	99.743-	1.350-	1,7	
**	NETTO	81.800-	81.800-	81.800-	80.450-	99.743-	1.350-	1,7	
*	Suunnitelmapoistot	2.972-	0	0	3.567-	3.567-	595	16,7-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	2.972-	0	0	3.567-	3.567-	595	16,7-	
***	Kaikki netto	84.772-	81.800-	81.800-	84.017-	103.310-	755-	0,9	

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu					SIVU	
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15 15:06		
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %
14	YLEIS- JA HALLINTOPALVELUT							
*	TULOT	186.980	174.160	174.160	177.800	192.371	9.180	5,2
*	MENOT	1.515.490-	1.490.250-	1.490.250-	1.618.406-	1.269.050-	102.916	6,4-
**	NETTO	1.328.510-	1.316.090-	1.316.090-	1.440.606-	1.076.680-	112.096	7,8-
*	Suunnitelmapoistot	14.860-	18.304-	7.758-	14.986-	9.915-	126	0,8-
*	Laskennalliset tulot	108.438	112.924	112.481	135.416	114.245	26.978-	19,9-
*	Laskennalliset menot	10.651-	11.090-	11.047-	15.027-	40.338-	4.376	29,1-
**	Laskennalliset erät yhteensä	82.927	83.530	93.676	105.403	63.992	22.476-	21,3-
***	Kaikki netto	1.245.583-	1.232.560-	1.222.414-	1.335.203-	1.012.688-	89.620	6,7-
21	ELINKEINO- JA MAASEUTUPALVELUT							
*	TULOT	50.330	50.330	50.330	96.330	295.715	46.000-	47,8-
*	MENOT	283.658-	283.975-	283.975-	337.951-	597.143-	54.293	16,1-
**	NETTO	233.328-	233.645-	233.645-	241.621-	301.429-	8.293	3,4-
*	Laskennalliset menot	2.005-	2.088-	2.080-	2.497-	5.699-	492	19,7-
**	Laskennalliset erät yhteensä	2.005-	2.088-	2.080-	2.497-	5.699-	492	19,7-
***	Kaikki netto	235.333-	235.733-	235.725-	244.118-	307.128-	8.785	3,6-
25	LOMITUSPALVELUT							
*	TULOT	5.389.973	4.983.520	4.734.344	6.223.606	6.255.113	833.633-	13,4-
*	MENOT	5.244.938-	4.972.674-	4.724.043-	6.111.306-	6.074.200-	866.368	14,2-
**	NETTO	145.035	10.846	10.301	112.300	180.914	32.735	29,1
*	Laskennalliset menot	10.763-	11.208-	11.164-	13.772-	29.724-	3.009	21,8-
**	Laskennalliset erät yhteensä	10.763-	11.208-	11.164-	13.772-	29.724-	3.009	21,8-
***	Kaikki netto	134.272	362-	863-	98.528	151.190	35.744	36,3
27	MAA- JA METSÄTILAT							
*	TULOT	42.000	42.000	42.000	72.000	154.208	30.000-	41,7-
*	MENOT	21.520-	21.520-	21.520-	21.500-	409.818-	20-	0,1
**	NETTO	20.480	20.480	20.480	50.500	255.610-	30.020-	59,4-
***	Kaikki netto	20.480	20.480	20.480	50.500	255.610-	30.020-	59,4-
57	KAAVOITUS							
*	TULOT	1.600	1.600	1.600	1.600	6.813	0	0,0
*	MENOT	87.585-	107.761-	107.761-	113.860-	97.246-	26.275	23,1-
**	NETTO	85.985-	106.161-	106.161-	112.260-	90.433-	26.275	23,4-
*	Laskennalliset menot	858-	893-	890-	1.054-	2.930-	196	18,6-
**	Laskennalliset erät yhteensä	858-	893-	890-	1.054-	2.930-	196	18,6-
***	Kaikki netto	86.843-	107.054-	107.051-	113.314-	93.363-	26.471	23,4-
13	KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ							
*	TULOT	5.670.883	5.251.610	5.002.434	6.571.336	6.904.219	900.453-	13,7-
*	MENOT	7.234.991-	6.957.980-	6.709.349-	8.283.473-	8.547.200-	1.048.482	12,7-
**	NETTO	1.564.108-	1.706.370-	1.706.915-	1.712.137-	1.642.981-	148.029	8,6-
*	Suunnitelmapoistot	17.832-	18.304-	7.758-	18.553-	13.482-	721	3,9-
*	Laskennalliset tulot	108.438	112.924	112.481	135.416	114.245	26.978-	19,9-
*	Laskennalliset menot	24.277-	25.279-	25.181-	32.350-	78.692-	8.073	25,0-
**	Laskennalliset erät yhteensä	66.329	69.341	79.542	84.513	22.071	18.184-	21,5-
***	Kaikki netto	1.497.779-	1.637.029-	1.627.373-	1.627.624-	1.620.910-	129.845	8,0-

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu					SIVU		3
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15		15:06	
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %	
30	SIVISTYSLAUTAKUNTA								
30	SIVISTYSLTK:N HALLINTO								
*	TULOT	300	300	300	300	1.547	0	0,0	
*	MENOT	71.806-	70.948-	70.948-	69.424-	67.802-	2.382-	3,4	
**	NETTO	71.506-	70.648-	70.648-	69.124-	66.255-	2.382-	3,4	
*	Laskennalliset menot	903-	941-	937-	2.095-	1.701-	1.192	56,9-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	903-	941-	937-	2.095-	1.701-	1.192	56,9-	
***	Kaikki netto	72.409-	71.589-	71.585-	71.219-	67.956-	1.190-	1,7	
31	KOULUTOIMI								
*	TULOT	145.724	136.720	136.720	127.448	123.289	18.276	14,3	
*	MENOT	4.820.733-	4.803.819-	4.793.819-	4.530.985-	4.057.973-	289.748-	6,4	
**	NETTO	4.675.009-	4.667.099-	4.657.099-	4.403.537-	3.934.684-	271.472-	6,2	
*	Suunnitelmapoistot	142.280-	129.062-	80.850-	35.850-	27.240-	106.430-	296,9	
*	Laskennalliset tulot	20.497	20.497	20.497	19.472	22.506	1.025	5,3	
*	Laskennalliset menot	69.638-	71.672-	71.471-	79.907-	70.827-	10.269	12,9-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	191.421-	180.237-	131.824-	96.285-	75.561-	95.136-	98,8	
***	Kaikki netto	4.866.430-	4.847.336-	4.788.923-	4.499.822-	4.010.245-	366.608-	8,1	
40	VAPAA-AIKATOIMI								
*	TULOT	135.563	118.531	101.700	140.929	118.322	5.366-	3,8-	
*	MENOT	863.774-	845.900-	826.665-	921.670-	797.007-	57.896	6,3-	
**	NETTO	728.211-	727.369-	724.965-	780.741-	678.685-	52.530	6,7-	
*	Suunnitelmapoistot	58.897-	58.897-	44.704-	9.701-	6.790-	49.196-	507,1	
*	Laskennalliset menot	16.015-	16.678-	16.612-	19.735-	20.511-	3.720	18,8-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	74.912-	75.575-	61.316-	29.436-	27.302-	45.476-	154,5	
***	Kaikki netto	803.123-	802.944-	786.281-	810.177-	705.987-	7.054	0,9-	
45	PÄIVÄHOITO								
*	TULOT	116.450	116.200	116.200	118.475	169.567	2.025-	1,7-	
*	MENOT	1.280.651-	1.241.732-	1.241.732-	1.303.635-	1.149.927-	22.984	1,8-	
**	NETTO	1.164.201-	1.125.532-	1.125.532-	1.185.160-	980.360-	20.959	1,8-	
*	Suunnitelmapoistot	686-	629-	0	856-	890-	170	19,9-	
*	Laskennalliset tulot	0	0	0	0	10.678	0	0,0	
*	Laskennalliset menot	3.556-	3.703-	3.689-	4.291-	17.159-	735	17,1-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	4.242-	4.332-	3.689-	5.147-	7.371-	905	17,6-	
***	Kaikki netto	1.168.443-	1.129.864-	1.129.221-	1.190.307-	987.731-	21.864	1,8-	
30	SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ								
*	TULOT	398.037	371.751	354.920	387.152	412.725	10.885	2,8	
*	MENOT	7.036.964-	6.962.399-	6.933.164-	6.825.714-	6.072.709-	211.250-	3,1	
**	NETTO	6.638.927-	6.590.648-	6.578.244-	6.438.562-	5.659.984-	200.365-	3,1	
*	Suunnitelmapoistot	201.863-	188.588-	125.554-	46.407-	34.920-	155.456-	335,0	
*	Laskennalliset tulot	20.497	20.497	20.497	19.472	33.184	1.025	5,3	
*	Laskennalliset menot	90.112-	92.994-	92.709-	106.028-	110.199-	15.916	15,0-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	271.478-	261.085-	197.766-	132.963-	111.935-	138.515-	104,2	
***	Kaikki netto	6.910.405-	6.851.733-	6.776.010-	6.571.525-	5.771.919-	338.880-	5,2	
50	TEKNINEN LAUTAKUNTA								
50	TEKNINEN HALLINTO								
*	TULOT	14.150	14.150	14.150	66.812	122.491	52.662-	78,8-	
*	MENOT	280.499-	281.446-	281.695-	356.870-	446.049-	76.371	21,4-	
**	NETTO	266.349-	267.296-	267.545-	290.058-	323.558-	23.709	8,2-	
*	Laskennalliset menot	6.562-	6.833-	6.806-	8.117-	15.524-	1.555	19,2-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	6.562-	6.833-	6.806-	8.117-	15.524-	1.555	19,2-	
***	Kaikki netto	272.911-	274.129-	274.351-	298.175-	339.081-	25.264	8,5-	

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu					SIVU	
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15 15:06		
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %
51	YMPÄRISTÖHOITO							
*	TULOT	4.140	4.140	4.140	7.340	78.581	3.200-	43,6-
*	MENOT	399.860-	399.860-	399.860-	448.290-	480.113-	48.430	10,8-
**	NETTO	395.720-	395.720-	395.720-	440.950-	401.532-	45.230	10,3-
*	Suunnitelmapoistot	268.698-	287.447-	287.040-	287.751-	232.355-	19.053	6,6-
**	Laskennalliset erät yhteensä	268.698-	287.447-	287.040-	287.751-	232.355-	19.053	6,6-
***	Kaikki netto	664.418-	683.167-	682.760-	728.701-	633.887-	64.283	8,8-
52	KIINTEISTÖT							
*	TULOT	3.202.050	3.261.635	3.257.043	2.827.358	2.069.703	374.692	13,3
*	MENOT	2.655.298-	3.070.198-	3.065.248-	2.289.909-	3.002.356-	365.389-	16,0
**	NETTO	546.752	191.437	191.795	537.449	932.653-	9.303	1,7
*	Suunnitelmapoistot	247.795-	262.783-	314.128-	242.919-	724.227-	4.876-	2,0
*	Laskennalliset tulot	0	0	0	0	71.771	0	0,0
**	Laskennalliset erät yhteensä	247.795-	262.783-	314.128-	242.919-	652.456-	4.876-	2,0
***	Kaikki netto	298.957	71.346-	122.333-	294.530	1.585.109-	4.427	1,5
54	LIIKELAITOKSET							
*	TULOT	515.530	509.430	502.490	571.099	2.043.747	55.569-	9,7-
*	MENOT	228.160-	228.160-	228.160-	246.797-	1.257.117-	18.637	7,6-
**	NETTO	287.370	281.270	274.330	324.302	786.630	36.932-	11,4-
*	Suunnitelmapoistot	65.907-	82.309-	86.282-	60.464-	108.915-	5.443-	9,0
*	Laskennalliset menot	4.383-	4.565-	4.547-	4.951-	4.103-	568	11,5-
**	Laskennalliset erät yhteensä	70.290-	86.874-	90.829-	65.415-	113.018-	4.875-	7,5
***	Kaikki netto	217.080	194.396	183.501	258.887	673.612	41.807-	16,1-
55	SISÄISET PALVELUT							
*	TULOT	1.125.060	256.775	256.775	1.099.860	675.952	25.200	2,3
*	MENOT	1.181.885-	313.600-	313.600-	1.160.600-	720.382-	21.285-	1,8
**	NETTO	56.825-	56.825-	56.825-	60.740-	44.430-	3.915	6,4-
*	Suunnitelmapoistot	3.532-	0	0	0	0	3.532-	0,0
**	Laskennalliset erät yhteensä	3.532-	0	0	0	0	3.532-	0,0
***	Kaikki netto	60.357-	56.825-	56.825-	60.740-	44.430-	383	0,6-
58	YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA							
*	TULOT	110.000	110.000	110.000	100.100	101.170	9.900	9,9
*	MENOT	179.111-	179.716-	179.716-	177.455-	124.287-	1.656-	0,9
**	NETTO	69.111-	69.716-	69.716-	77.355-	23.117-	8.244	10,7-
*	Suunnitelmapoistot	6.667-	6.667-	6.111-	0	0	6.667-	0,0
*	Laskennalliset menot	2.691-	2.803-	2.791-	3.315-	9.747-	624	18,8-
**	Laskennalliset erät yhteensä	9.358-	9.470-	8.902-	3.315-	9.747-	6.043-	182,3
***	Kaikki netto	78.469-	79.186-	78.618-	80.670-	32.864-	2.201	2,7-
50	TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ							
*	TULOT	4.970.930	4.156.130	4.144.598	4.672.569	5.091.644	298.361	6,4
*	MENOT	4.924.813-	4.472.980-	4.468.279-	4.679.921-	6.030.304-	244.892-	5,2
**	NETTO	46.117	316.850-	323.681-	7.352-	938.660-	53.469	727,3-
*	Suunnitelmapoistot	592.599-	639.206-	693.561-	591.134-	1.065.497-	1.465-	0,2
*	Laskennalliset tulot	0	0	0	0	71.771	0	0,0
*	Laskennalliset menot	13.636-	14.201-	14.144-	16.383-	29.373-	2.747	16,8-
**	Laskennalliset erät yhteensä	606.235-	653.407-	707.705-	607.517-	1.023.099-	1.282	0,2-
***	Kaikki netto	560.118-	970.257-	1.031.386-	614.869-	1.961.760-	54.751	8,9-
60	PERUSTURVAPALVELUT							
61	SOSIAALI- JA PERUSTERV.HUOLTO							
*	TULOT	0	0	0	0	3.565	0	0,0
*	MENOT	11.078.976-	10.495.000-	10.495.000-	11.004.400-	11.297.836-	74.576-	0,7
**	NETTO	11.078.976-	10.495.000-	10.495.000-	11.004.400-	11.294.271-	74.576-	0,7

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu					SIVU		5
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15		15:06	
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %	
*	Laskennalliset menot	910-	947-	944-	127-	935-	783-	616,5	
**	Laskennalliset erät yhteensä	910-	947-	944-	127-	935-	783-	616,5	
***	Kaikki netto	11.079.886-	10.495.947-	10.495.944-	11.004.527-	11.295.206-	75.359-	0,7	
67 ERIKOISSAIRAANHOITO									
*	MENOT	5.474.000-	5.321.000-	5.321.000-	5.119.900-	5.089.961-	354.100-	6,9	
**	NETTO	5.474.000-	5.321.000-	5.321.000-	5.119.900-	5.089.961-	354.100-	6,9	
***	Kaikki netto	5.474.000-	5.321.000-	5.321.000-	5.119.900-	5.089.961-	354.100-	6,9	
68 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO									
*	MENOT	203.700-	231.000-	231.000-	198.000-	189.706-	5.700-	2,9	
**	NETTO	203.700-	231.000-	231.000-	198.000-	189.706-	5.700-	2,9	
***	Kaikki netto	203.700-	231.000-	231.000-	198.000-	189.706-	5.700-	2,9	
60 PERUSTURVAPALVELUT YHTEENSÄ									
*	TULOT	0	0	0	0	3.565	0	0,0	
*	MENOT	16.756.676-	16.047.000-	16.047.000-	16.322.300-	16.577.502-	434.376-	2,7	
**	NETTO	16.756.676-	16.047.000-	16.047.000-	16.322.300-	16.573.937-	434.376-	2,7	
*	Laskennalliset menot	910-	947-	944-	127-	935-	783-	616,5	
**	Laskennalliset erät yhteensä	910-	947-	944-	127-	935-	783-	616,5	
***	Kaikki netto	16.757.586-	16.047.947-	16.047.944-	16.322.427-	16.574.873-	435.159-	2,7	
1 K Ä Y T T Ö T A L O U S YHTEENSÄ									
*	TULOT	11.039.850	9.779.491	9.501.952	11.638.257	12.419.201	598.407-	5,1-	
*	MENOT	36.021.970-	34.518.000-	34.221.928-	36.181.818-	37.301.783-	159.848	0,4-	
**	NETTO	24.982.120-	24.738.509-	24.719.976-	24.543.561-	24.882.582-	438.559-	1,8	
*	Suunnitelmapoistot	822.237-	855.533-	829.232-	657.110-	1.114.915-	165.127-	25,1	
*	Laskennalliset tulot	128.935	133.421	132.978	154.888	219.199	25.953-	16,8-	
*	Laskennalliset menot	128.935-	133.421-	132.978-	154.888-	219.199-	25.953	16,8-	
**	Laskennalliset erät yhteensä	822.237-	855.533-	829.232-	657.110-	1.114.915-	165.127-	25,1	
***	Kaikki netto	25.804.357-	25.594.042-	25.549.208-	25.200.671-	25.997.498-	603.686-	2,4	

4. TULOSLASKELMAOSA

Laskelman sitovuus on summatason tarkkuus.

4.1. Tuloslaskelman tehtävä

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin sekä pitkävaikutteisen omaisuuden jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalennuksiin.

4.2. Käyttötalouden osan liittyminen tuloslaskelmaosaan

Käyttötalouden toimintamenot summataan talousarvion tuloslaskelmaosaan toimintamenoihin ja tulot toimintatuloihin. Toimintatulojen ja toimintamenojen erotus on toimintakate. Toimintakate osoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla rahoitustuloilla. Kunnassa toimintakate on aina alijäämäinen. Samoin yhdistetään toimialueiden suunnitelmapoistot ja arvonalentumiset tuloslaskelman asianomaisille riveille.

4.3 Taloudelliset tavoitteet tuloslaskelmassa

- Veroprosentit maakunnan alhaisimmat ja kilpailukykyiset naapurikuntiin verrattuna
- Kunnan kokonaistalous vakaalla pohjalla.

4.4. Tuloslaskelmaosan määrärahat ja tuloarviot

4.4.1. Verotulot

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Laskentaperusteet:					
Kaikkien kuntien aritmeettinen tuloveroprosentti	20,36	20,53	20,60		
Kaikkien kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti*	19,74	19,83	19,87		
Tuloveroprosentti	19	19	19	19	19
Kiinteistöveroprosentit:					
Yleinen	0,90	0,90	0,90	0,90	0,90
Vakituinen asunto	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu kuin vakituinen asunto	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Yli 10 MVA voimalaitos (alle 10 MVA sovelletaan yleistä)		2,85	2,85	2,85	2,85
Talous					
Tulovero	8 961 026	8 970 000	8 671 000	8 966 000	9 119 000
Kiinteistövero	1 891 237	1 900 000	1 937 000	1 937 000	1 937 000
Osuus yhteisöveron tuosta	1 050 582	1 060 000	1 032 000	1 056 000	1 103 000
Yhteensä	11 902 844	11 930 000	11 640 000	11 959 000	12 159 000

*Maksuunpantavaa kunnallisveroa vastaavilla verotettavilla tuloilla painotettu.

Suunnitelmakauden veroperusteet päätetään vuosittain.

4.4.2. Valtionosuusjärjestelmä

4.4.2.1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuus

Valtionosuusjärjestelmä uudistui 1.1.2015 lukien (He 38/2015 vp).

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet.

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta (676/2014) tuli voimaan 1.1.2015. Sen mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys. Ikäryhmitys on seuraava:

- 0-5-vuotiaat
- 6-vuotiaat
- 7-12-vuotiaat
- 13-15-vuotiaat
- 16-18-vuotiaat
- 19-64-vuotiaat

- 65-74-vuotiaat
- 75-84-vuotiaat
- yli 85-vuotiaat

Järjestelmään sovelletaan ikäryhmytyksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri.

Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus. Nykyinen yleinen asukaskohtainen valtionosuus poistuu kuten myös erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kuntien lisäosat.

Laskennallisten kustannusten ja lisäosien perusteena ovat vuosittain vahvistettavat perushinnat ikäryhmille, kriteereille ja lisäosille. Laskennalliset kustannukset muodostuvat ikäryhmittäin: asukasluku x perushinta ja kriteereittäin: asukasluku x perushinta x kriteerin kerroin.

Sairastavuus lasketaan sairastavuuskertoimen perusteella, jonka pohjana ovat tietyt kansansairaudet.

Peruspalvelujen valtionosuuden osana otetaan huomioon myös verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus. Kuntien tulopohjassa olevia eroja tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Laskenta pohjautuu verohallinnon julkaisemiin verovuoden 2014 verotietoihin (24.8.2015). Tasausraja on 100 % ja tasauslisässä on 20 %:n omavastuu. Kunta on oikeutettu valtionosuuden tasauslisään, jos sen laskennallinen verotulo asukasta kohden on tasausrajaa pienempi. Valtionosuuden tasauslisä on 80 % erotuksesta. Mikäli kunnan laskennallinen verotulo ylittää tasausrajan, vähennetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta tasausvähennys, joka on 30 % erotuksesta lisätyn erotuksen luonnollinen logaritmi.

Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen laskennallisuudesta johtuen tasausta laskettaessa ei käytetä kunnan omaa veroprosenttia, vaan koko maan keskimääräistä veroprosenttia. Tästä johtuen yksittäisen kunnan tekemillä veroprosentti muutoksilla ei ole vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai kunnan maksaman tasausvähennyksen määrään.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan. Vuonna 2015 muutos voi olla enintään +/- 50 euroa ja v. 2016 enintään 100 euroa asukasta kohti. Esimerkiksi Sysmän kunta, joka laskelmien mukaan menetti 114 euroa asukasta kohden, sai tasauksena v. 2015 64 euroa/asukas ja saa vielä v. 2016 14 euroa asukasta kohti, jolloin siirtymätasaus on suoritettu.

Peruspalvelujen alustava valtionosuusprosentti vuodelle 2016 on 25,52 % ja kunnan omarahoitusosuus on 3 652 euroa/asukas. Prosentti kuvaa kustannustenjakoa valtion ja kuntien välillä, ei kunnan saamaa valtionosuuden määrää. Ikäryhmien ja kriteereiden hinnat perustuvat valtion talousarvioesitykseen. Lopullinen päätös vuoden 2016 kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta tehdään joulukuussa 2015.

4.4.2.2. Kotikuntakorvaukset

Opetuksen järjestäjä on oikeutettu kotikuntakorvaukseen oppilaan suorittaessa oppivelvollisuuttaan muussa kuin oman kotikuntansa esi- tai perusopetuksessa. Kotikuntakorvausten maksatus hoidetaan keskitetysti valtionosuusmaksatuksen yhteydessä. Kotikuntakorvausten perusosa (6 538 €) on kaikille kunnille sama. Vuoden 2016 kotikuntakorvaukset perustuvat esi- ja perusopetuksen järjestäjien antamiin oppilasmäärätietoihin 31.12.2014 tilanteesta. (Tilastokeskuksen kotikuntakorvauskysely 1. - 20.2.2015).

4.4.2.3. Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet

Kunnan kokonaisvaltionosuuden arvioimiseksi tulee ottaa huomioon myös opetus- ja kulttuuriministeriön osuus. Tämä osa lisärahoituksesta määräytyy oppilas- ja ylläpitäjäkohtaisesti. Tässä rahoituksessa laskentapäivä on entiseen tapaan syyskuun 20. päivä ja tarkistuspäivänä varainhoitovuoden syyskuun 20. päivä. Perusopetuksen lisärahoituksen piirissä ovat pidennetty oppivelvollisuus, lisäopetus, aineopetus, joustava perusopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta. Muuta koulutusta on lukiokoulutus. Muuta toimintaa ovat liikunta, nuorisotyö, kansalaisopisto, taiteen perusopetus, teatterit, orkesterit ja museot. Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet on Sysmälle aina negatiivinen erä omarahoitusosuudesta johtuen.

Talousarvioesityksen mukaan vuodelle 2016 laskettu valtionosuusprosentti on 28,91 % ja kunnan asukaskohtainen omarahoitusosuus 298 euroa asukasta kohti. Prosentit kuvaavat kustannustenjakoa valtion ja kuntien välillä, ei kunnan saaman valtionosuuden määrää.

4.4.2.4 Valtionosuuden maksatus

Valtionosuusennakot maksetaan kunnalle kuukausierissä yhtenä kokonaisuutena. Kirjanpidossa valtionosuuksien lisäyksiin ja vähennyksiin sisältyvät kotikuntakorvausmenot ja -tulot on erotettava käyttötalouteen.

4.4.3. Valtionosuudet

Valtionosuudet yhteensä					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Peruspalvelujen vo:t	10 962 064	10 321 000	10 996 630	11 118 000	11 174 000
Verotuloihin perustuva tasaus	3 469 619	3 623 000	3 571 400	3 705 000	3 607 000
Järjestelmämuutoksen tasaus	145 473	265 800	56 770		
Opetus/kultt.toimen muut vo:t	-642 335	-630 000	-512 000	-630 000	-630 000
Yhteensä	13 934 821	13 579 800	14 112 000	14 193 000	14 151 000

Valtionosuusuudistus 2015 vähensi Sysmän valtionosuuksia yhden veroprosentin verran. Vähennys vaikuttaa v. 2016 lähes täysimääräisenä (tasaus enää 56 770 €), seuraavina vuosina siirtymätasasta ei enää ole. Laskennallisiin kustannuksiin vaikuttavien hintojen indeksikorotukset on jäädytetty ja leikkausohjelmaa jatketaan. Kuntakohtaisia vaikutuksia mm. tehtävämuutoksien vaikutuksesta ei ole saatavissa. Valtionosuuksissa kompensoidaan verovähennyksistä aiheutuvia veromenetyksiä.

Myös opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksissa on muutoksia kustannustenjaon tarkistuksissa ja yksikköhintaleikkauksissa, joita on vaikea arvioida kuntakohtaisesti.

4.4.4. Rahoitustuotot ja -kulut

	TP 2014	TA 2014	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Korkotuotot	105 196	64 500	43 100	122 100	120 100
Muut rahoitus- tuotot	21 180	13 300	16 600	16 600	16 600
Korkokulut	-19 617	-25 000	-18 000	-17 000	-15 000
Muut rahoituskulut	-4 897	-6 700	-6 700	-6 700	-6 700
<i>Yhteensä</i>	101 862	46 100	35 000	114 900	114 900

Kassan sijoitusten korkotuottojen määrä vuonna 2016 jää vähäiseksi, sijoitukset on tehty loppuvuonna ja korkojen maksu jo helmikuussa. Korkokulujen laskennassa on huomioitu, että suunnitelmakaudelle ei ole merkitty lainan nostoa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeinen tuloslaskelman välitulos on vuosikate. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, pitkäaikaisiin sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

4.4.5. Poistot ja arvonalennukset sekä satunnaiset erät

Suunnitelmapoistot					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Suunnitelmapoistot Arvon alentumiset	-1 114 915	-657 110	-822 237	-855 533	-829 232

Tilinpäätöksessä 2014 oli ylimääräisiä poistoja 535 311 €.

Poistosuunnitelman muutos on hyväksytty 8.9.2008. Satunnaisia eriä ei ole budjetoitu.

Satunnaisten erien jälkeinen välitulos on tilikauden tulos. Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Tuloksenkäsittelyerät						
	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Poistoeron lisäys(-), vähennys(+)		-807 870		168 000		
Varauksien lisäys(-), vähennys(+)	-1 470 000	870 000				

Tilinpäätöksen 2012 investointivaraus tehtiin laajakaistahankkeelle 1 milj. € sekä koulu- ja kirjastokiinteistöjen peruskorjauksiin 1 milj. €. Tilinpäätöksessä 2013 investointi-

varaus tehtiin kunnanviraston muutostöihin toimistotilojen ja kirjaston osalta, satamapalvelujen kehittämiseen sekä kunnallisteknisiin töihin yhteensä 1 470 000 €.

Investointivaroja on purettu kunnallisteknisten töiden osalta kokonaan sekä tullaan purkamaan kirjaston osalta vuoden 2015 tilinpäätöksessä. Näin syntyneiden poistovarausten vähennyksiä budjetoidaan vuoden 2016 talousarvioon 168 000 €.

Tuloksenkäsittelyerien jälkeinen tilikauden tulos on tuloslaskelman viimeinen rivi.

4.4.6. Talousarvion yli-/alijäämä

	TP 2014 (kertynyt)	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Yli-/alijäämät	+4 192 210	+355 229	+151 443	+672 958	+875 792

4.5. Alijäämän kattamisvelvollisuus

Kuntalain 110 §:ssä talousarvion ja –suunnitelman laadinnasta sanotaan, että talous-suunnitelman on oltava tasapainoinen ja ylijäämäinen.

Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talous-suunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Sysmän kunnalla ei tässä vaiheessa ole kattamattomia alijäämiä, ylijäämän suuruus oli vuoden 2014 lopussa 4 192 209,61 €. Tulevina vuosina tulevat alijäämät katetaan ensisijaisesti aikaisemmilta vuosilta kertyneistä ylijäämistä, sen jälkeen on tehtävä muita alijäämän kattamistoimenpiteitä (esim. verotusperusteiden nosto, omaisuuden myynti ja käyttömenojen säästötoimenpiteet).

4.6. Tuloslaskelman tunnusluvut

Tunnusluvut					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista	29,68	28,19	25,48	23,12	22,49
Vuosikate % poistosta	94,80	154,06	97,99	178,66	205,61
Vuosikate % poistonalaisista investoinneista		52,86	42,63	75,72	89,00
Vuosikate €	1 056 952	1 012 339	805 680	1 528 491	1 705 024
Vuosikate, €/asukas	257,86	250,15	201,67	387,35	437,19
Kertynyt yli/alijäämä	+4 192 210	+4 547 439	+4 698 882	+5 371 840	+6 247 632
Kertynyt yli/alijäämä, €/asukas	1 023	1 124	1 176	1 361	1 602
As. luku 31.12.	4 097	4 047	3 995	3 946	3 900

Tunnuslukujen laskennassa on asukasluvuna suunnitelmavuosilla käytetty samaa, mitä Kuntaliitto on käyttänyt veroennusteissaan, se on johdettu Tilastokeskuksen väestöennusteesta.

Ulkoinen tuloslaskelma

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu				SIVU		1
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15 15:53		
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %
TULOSLASKELMA (ulkoiset tilit)								
TOIMINTATUOTOT								
*	Myyntituotot	6.116.089	5.179.094	4.958.057	6.984.416	6.961.949	868.327-	12,4-
*	Maksutuotot	839.500	808.750	779.537	896.450	991.674	56.950-	6,4-
*	Tuet ja avustukset	197.259	167.422	151.675	219.760	525.062	22.501-	10,2-
*	Muut toimintatuotot	1.388.402	1.284.324	1.284.524	1.534.034	2.021.629	145.632-	9,5-
**	Toimintatuotot	8.541.250	7.439.590	7.173.793	9.634.660	10.500.313	1.093.410-	11,3-
**	Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	2.869	0	0,0
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
*	Palkat ja palkkiot	7.266.897-	6.692.243-	6.532.803-	8.023.459-	7.912.507-	756.562	9,4-
Henkilösivukulut								
*	Eläkekulut	2.375.486-	1.800.104-	1.748.801-	2.667.540-	2.719.220-	292.054	10,9-
*	Muut henkilösivukulut	419.990-	387.577-	377.173-	482.653-	484.984-	62.663	13,0-
*	Palvelujen ostot	19.708.582-	19.390.496-	19.343.170-	19.885.332-	21.008.888-	176.750	0,9-
*	Aineet, tarvikkeet, ta	1.210.930-	939.235-	937.659-	1.451.858-	1.655.979-	240.928	16,6-
*	Avustukset	917.850-	923.275-	909.429-	625.350-	1.098.769-	292.500-	46,8
*	Muut toimintakulut	1.623.635-	2.045.169-	2.044.734-	1.042.029-	505.418-	581.606-	55,8
**	Toimintakulut	33.523.370-	32.178.099-	31.893.769-	34.178.221-	35.385.765-	654.851	1,9-
TOIMINTAKATE								
		24.982.120-	24.738.509-	24.719.976-	24.543.561-	24.882.582-	438.559-	1,8
**	Verotulot	11.640.000	11.959.000	12.159.000	11.930.000	11.902.844	290.000-	2,4-
**	Valtionosuudet	14.112.800	14.193.000	14.151.000	13.579.800	13.934.821	533.000	3,9
Rahoitustuotot ja -kulut								
*	Korkotuotot	43.100	122.100	120.100	64.500	105.196	21.400-	33,2-
*	Muut rahoitustuotot	16.600	16.600	16.600	13.300	21.180	3.300	24,8
*	Korkokulut	18.000-	17.000-	15.000-	25.000-	19.617-	7.000	28,0-
*	Muut rahoituskulut	6.700-	6.700-	6.700-	6.700-	4.889-	0	0,0
**	Rahoitustuotot ja -kulut	35.000	115.000	115.000	46.100	101.869	11.100-	24,1-
VUOSIKATE								
		805.680	1.528.491	1.705.024	1.012.339	1.056.952	206.659-	20,4-
Poistot ja arvonalentumiset								
*	Suunn.mukaiset poistot	822.237-	855.533-	829.232-	657.110-	1.114.915-	165.127-	25,1
Satunnaiset erät								
TILIKAUDEN TULOS								
		16.557-	672.958	875.792	355.229	57.963-	371.786-	104,7-
*	Poistoeron lis.(-)tai väh	168.000	0	0	0	807.870-	168.000	0,0
*	Varausten lis.(-)tai väh.	0	0	0	0	870.000	0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ								
		151.443	672.958	875.792	355.229	4.167	203.786-	57,4-

Tuloslaskelma (mukana sisäiset tilit)

Sysmän kunta		Talousarvio ja suunnittelu				SIVU		1
INTIME/SISÄINEN LASKENTA		TILIVUOSI 012015-122015		KAUSI 102015	LASKENNALLINEN	08/12/15 15:58		
		Valtuusto 2016	Su 2017	Su 2018	TA+LTA 2015	Tp 2014	Ero 15/16	Ero %
TULOSLASKELMA (mukana sisäiset tilit)								
TOIMINTATUOTOT								
*	Myyntituotot	6.746.201	5.486.844	5.258.857	7.619.511	8.056.567	873.310-	11,5-
*	Maksutuotot	839.500	808.750	779.537	896.450	995.260	56.950-	6,4-
*	Tuet ja avustukset	197.259	167.422	151.675	235.829	603.004	38.570-	16,4-
*	Muut toimintatuotot	3.256.890	3.316.475	3.311.883	2.886.467	2.761.500	370.423	12,8
**	Toimintatuotot	11.039.850	9.779.491	9.501.952	11.638.257	12.416.332	598.407-	5,1-
**	Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	2.869	0	0,0
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
*	Palkat ja palkkiot	7.266.897-	6.692.243-	6.532.803-	8.023.459-	7.912.507-	756.562	9,4-
Henkilösivukulut								
*	Eläkekulut	2.375.486-	1.800.104-	1.748.801-	2.667.540-	2.719.220-	292.054	10,9-
*	Muut henkilösivukulut	419.990-	387.577-	377.173-	482.653-	484.984-	62.663	13,0-
*	Palvelujen ostot	20.315.444-	19.674.996-	19.623.770-	20.507.426-	21.782.055-	191.982	0,9-
*	Aineet, tarvikkeet, ta	1.234.180-	962.485-	957.859-	1.480.298-	2.058.619-	246.118	16,6-
*	Avustukset	917.850-	923.275-	909.429-	625.350-	1.098.769-	292.500-	46,8
*	Muut toimintakulut	3.492.123-	4.077.320-	4.072.093-	2.395.092-	1.245.630-	1.097.031-	45,8
**	Toimintakulut	36.021.970-	34.518.000-	34.221.928-	36.181.818-	37.301.783-	159.848	0,4-
TOIMINTAKATE								
		24.982.120-	24.738.509-	24.719.976-	24.543.561-	24.882.582-	438.559-	1,8
**	Verotulot	11.640.000	11.959.000	12.159.000	11.930.000	11.902.844	290.000-	2,4-
**	Valtionosuudet	14.112.800	14.193.000	14.151.000	13.579.800	13.934.821	533.000	3,9
Rahoitustuotot ja -kulut								
*	Korkotuotot	43.100	122.100	120.100	64.500	105.196	21.400-	33,2-
*	Muut rahoitustuotot	31.600	31.600	31.600	33.300	63.177	1.700-	5,1-
*	Korkokulut	18.000-	17.000-	15.000-	25.000-	19.617-	7.000	28,0-
*	Muut rahoituskulut	21.700-	21.700-	21.700-	26.700-	46.886-	5.000	18,7-
**	Rahoitustuotot ja -kulut	35.000	115.000	115.000	46.100	101.869	11.100-	24,1-
VUOSIKATE								
		805.680	1.528.491	1.705.024	1.012.339	1.056.952	206.659-	20,4-
Poistot ja arvonalentumiset								
*	Suunn.mukaiiset poistot	822.237-	855.533-	829.232-	657.110-	1.114.915-	165.127-	25,1
Satunnaiset erät								
TILIKAUDEN TULOS								
		16.557-	672.958	875.792	355.229	57.963-	371.786-	104,7-
*	Poistoeron lis.(-)tai väh	168.000	0	0	0	807.870-	168.000	0,0
*	Varausten lis.(-)tai väh.	0	0	0	0	870.000	0	0,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJ)								
		151.443	672.958	875.792	355.229	4.167	203.786-	57,4-

5. INVESTOINTIOSA

Suunnitelmakauden 2016 aikana bruttoinvestoinnit ovat yhteensä 3,2 milj. € (nettomäärältään 2,9 milj. €). Investoinnit esitetään yksityiskohtaisesti talousarvion ja -suunnitelman investointiosassa.

Päijät-Hämeen liitto kerää kunnista tietoa mahdollisista investointihankkeista maakunnan toteuttamissuunnitelmaansa. Tietoja liitto käyttää perusteena varatessaan eu-rahaa jaettavaksi maakuntaan hankekauden aikana. Sysmän kuntakin on esittänyt toimintasuunnitelmaan hankkeita, jotka ovat tärkeitä kunnan kehittämisen kannalta,

mutta joita ei ole vielä voitu resurssien riittämättömyyden vuoksi laittaa taloussuunnitelmaan. Rahoituksen myöntäminen tällaisille hankkeille riippuu paljon siitä, kuinka paljon hankkeita on vireillä ja minkä tyyppisiä hankkeita ajan hengen mukaan eniten painotetaan. Rahoituksen myöntäminen voi olla yllätyksellistä ja vaatii töiden nopeata käynnistämistä, mikä taas ei ole kunnan budjetoinnin ja päätöksenteon käytännön mukaista. Mikäli Sysmän kunnan taloussuunnitelman ulkopuolisiin hankkeisiin on saatavissa rahoitusta, päätetään niistä erikseen resurssien puitteissa.

Investoinnit ovat myös talonrakentamisen sekä kunnallistekniikan osalta kunnanhallituksen hallinnassa, vaikka tekninen lautakunta vastaa niiden toteutuksesta.

5.1 Oman valmistuksen käsittely

Omaan käyttöön valmistettavan aktivoitavan käyttöomaisuuden arvo esitetään tuloslaskelmassa toimintatuottojen jälkeen omana nimikkeenään valmistus omaan käyttöön. Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelman oikaisua, jolla omaan käyttöön valmistuksen vaikutus tilikauden tulokseen eliminoidaan silloin, kun käyttöomaisuuden valmistuksen menoja sisältyy tuloslaskelman menoihin.

		INVESTOINNIT 2016 - 2018		
	PRI	2016	2017	2018
		KIINTEISTÖT		
1101 8050	Maa-alueiden hankinta	50 000	50 000	50000
		IRTAIMISTO		
1170 8000 102	Atk-keskus, palvelin yms.	20 000	20 000	10000
1000 8000 107	Atk-järjestelmät, sos.terv.toimi	500 000		
1000 8470 111	Rakennusvalvonta, ohjelmistohankinta	20 000		
1200 8100	Osakesijoitus (app+SVOP)	400 000	100 000	100000
1125 8622	Uimahalli	550 000		
Irtaimisto yhteensä		1 490 000	120 000	110 000
		TALONRAKENNUS		
eri kp 8599	Rakennukset	150 000		
1115 8600 450	1. Kunnanvirasto	340 000		
1125 8622 544	Väestösuojarak., jäärata	10 000	500 000	
1125 8622 471	3. Uimahalli	160 000		
1115 8611 465	2. Terveysasema	100 000	900 000	
1125 8620 472	Puukoulu	30 000	500 000	
1115 8630	Paloasema		50 000	
1125 8640 550	Ilola	10 000		
Talonrakennus yhteensä		800 000	1 950 000	0

		INVESTOINNIT 2016 - 2018		
		2016	2017	2018
KUNNALLISTEKNIikka (maanrakennus,verkotot, muut kiinteät rakenteet ja laitteet)				
1150 8710	Katuvalot	30 000	30 000	30 000
1130 8700	3. Kaavatiet	230 000	110 000	150 000
8700/8780/8785 531	Talasniemen kunnallistekniikka	75 000	75 000	
1130/1141 8740 549/550	Satamapalvelut	70 000	0	0
1151 8780	Vesimittareiden etäluenta	30 000		
1151 8785	Jv-pumppaamoiden saneeraus	50 000	0	
1151 8780 580	1. Vesitorni	100 000	30 000	
1141 8780/8785	Vesi- ja viemärilinjat	100 000	100 000	10 000
1151 8785 581	2. Jätevesipuhdistamo	200 000		
Kunnallistekniikka yhteensä		885 000	345 000	190 000
INVESTOINTIHANKINNAT YHTEENSÄ		3 225 000	2 465 000	350 000
RAHOITUS/MYYNTI				
1110 8651	Asuntoyhtiöille myynti (P-aho, Opett.talo, Ulpukkatie 3-5) P-rinne vuokrataloyhtiölle	285 000		
1125 8622 471	Korjausavustus uimahallille	48 000		
INVESTOINTITULOT YHTEENSÄ		333 000	0	0
INVESTOINNIT NETTO		2 892 000	2 465 000	350 000

Vuoden 2016 investointisuunnitelmat:

KIINTEISTÖT

1101 8050 Maa-alueiden osto 50 000 €

Varaukset käytetään vuosittain erillispäätösten mukaisesti kiinteistöjen hankintaan. Mikäli talous-suunnitelmakaudella 2016 - 2018 on tarkoituksen mukaista tehdä suurehkoja kiinteistökauppoja, niiden hankinnasta ja rahoituksesta tehdään erillispäätös.

IRTAIMISTO

1170 8000 102 Atk-keskus (palvelinSRV10,SRV11,Device CAL-lisenssit.) 20 000 €

1000 8000 107 Varautuminen sosiaali- ja terveystoimen ohjelmistohankintaan. Yhteistyöneuvotte-lut ovat vielä kesken. 500 000 €

1000 8470 111 Rakennusvalvonnan sekä karttaohjelmistojen hankinta 20 000 €

1200 8100 Apportti- ja SVOP sijoitukset vuokrataloyhtiöille, 400 000 €

Kunnan omassa omistuksessa olleet vuokratalot yhtiötetään (Päijätaho, Peltotie 1, Ulpukkatie 3-5) Vuokrataloyhtiölle tarvittaessa svop (Yrtin purku, Päijärinteen osto)

1110 8651 Tulopuolella on vastaavasti näihin liittyvät myynnit perustettaville asuntoyhtiöille sekä myyntitulo Päijärinteen myynnistä - 285 000 €

1125 8622 Uimahallin osto Sysmän Palvelutaloyhdistys ry:ltä 550 000 €

TALONRAKENNUS

8599 RAKENNUKSET, kohdentamaton varaus 150 000 €

1115 8600 450 Kunnanviraston ilmastointi-jäähdytys, julkisivun ja pihan korjaukset. 340 000 €

1125 8622 544 Väestönsuoja, suihkut yms., jääradan kattaminen, suunnittelu 10 000 €

1125 8622 471 Uimahallin korjaukset 160 000 €
Tähän haetaan avustusta, mahdollisesti saadaan 30 % - 48 000 €

1115 8611 465 Terveysaseman saneeraussuunnittelua 100 000 €

1125 8620 472 Puukoulun korjaussuunnittelua 30 000 €

1125 8640 550 Ilolan alueen rakennukset 10 000 €

KUNNALLISTEKNIikka

1130 8700 Kaavateiden saneeraus ja asfaltointi 230 000 €
Hulevesihankkeella selvitettiin prioriteetti viemäriverkoston korjattaville osille. Samanaikaisesti korjataan kyseisiä kaavateitä eli siinä määräytyy myös kaavateiden korjausprioriteetti.

1150 8710 Katuvalojen uusiminen alueittain 30 000 €

1130 8700 531/1141 8780/8785 531 Talasniemen kunnallistekniikka 75 000 €
Talasniemen alueelle rakennetaan kaavateitä sekä vesi- ja viemäriverkosto suunnitelmien edistessä.

1130/1141 8740 549 Pinxin alueen sekä 550 Ilolan alueen kunnallistekniikkaa 70 000 €

1151 8780 Vesimittareiden etäluenta 30 000 €

1151 8785 Kaislatien jätevesipumppaamon saneeraus 50 000 €

1151 8780 580 Vesitornin korjaustoimenpiteet 100 000 €
(Putkisto, ylätasanne yms.)

1141 8780/8785 Vesi- ja viemäriinjat 100 000 €
Hulevesikartoituksen mukaan (Vesitorni, Sysmäntie, Keskustie).

1141 8785 581 Tarvittavia jätevedenpuhdistamon parannuksia 200 000 €

6. RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen. Rahoituslaskelmasta käy ilmi onko rahoitustarve katettu vieraalla pääomalla vai toimintapääomaa purkamalla (huonontamalla maksuvalmiutta).

6.1 Taloudelliset tavoitteet

Taloutta rasittavien investointivuosien jälkeen pidetään taukoa. Velkaantumista vältetään kaikin keinoin.

6.2 Tuloslaskelmaosan ja investointiosan liittyminen rahoitusosaan

Tuloslaskelman vuosikate on rahoituslaskelman ensimmäinen rivi. Vuosikatetta lisää tai vähentää satunnaiset erät sekä tulorahoituksen korjauserät. Vuosikate sisältää mahdolliset kunnan pitkäaikaisen käyttöomaisuuden myynnin myyntivoitot, jotka on vähennettävä vuosikatteesta ja ne näkyvät vähentävänä eränä tulorahoituksen korjauserissä. Pakollisen varauksen tekeminen lisää kirjanpidossa toimintakuluja. Jos tällainen pakollinen varaus on jo talousarvioon etukäteen arvioitavissa, se otetaan talousarvion toimintamenoihin ja oikaistaan rahoitusosassa kohdassa tulorahoituksen korjauserät. Nämä osoittavat toiminnan rahavirran, joka osoittaa missä määrin kunta pystyy toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta.

Sen jälkeen liitetään investointiosasta vähentävänä eränä investointihankinnat ja lisäävänä eränä rahoitusosuudet investointeihin. Samaten lisätään pitkäaikaisen käyttöomaisuuden luovutukset todelliseen luovutushintaan. Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka kunta käyttää palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. Yhteensä saatu tulos osoittaa toiminnan ja investointien rahavirran.

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolainojen ja pitkäaikaisten lainojen muutoksen, onko rahoitustarvetta katettu vieraalla pääomalla.

Yhteenlasketut rahavirrat kertovat maksuvalmiuden muutoksen, lisääkö vai vähentääkö tehty talousarvio kunnan kassavaroja.

6.3 Pitkäaikaiset lainat

Pitkäaikaisten lainojen muutokset

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Nostot	+0	+0	+0	+0	+0
Lyhennykset	-347 295	-294 321	-117 184	-114 844	-105 000
Lis.+/väh.-	-347 295	-294 321	-228 911	-114 844	-105 000

Lainakannan muutokset

	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
1.1.	812 664	518 343	401 459	286 315
Muutos	-294 321	-117 184	-114 844	-105 000
31.12.	518 343	401 159	286 315	181 315

6.4 Rahoituslaskelman tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä	+1 973 918	+3 237 074	- 343 187	-3 117 931	-2 321 510
Investointien tulorahoitus %	48,06	40,89	27,86	61,76	473,62
Pääomamenojen tulorahoitus %	102,57	36,54	36,56	59,02	366,67
Lainanhoitokate	2,93	3,25	6,09	11,72	14,53
Lainakanta €/as	198	128,08	100,42	72,56	46,49
Kassan riittävyys vrk	94				
As.luku 31.12.	4 097	4 047	3 995	3 946	3 900

Tunnuslukujen laskennassa on asukaslukuna suunnitelmavuosilla käytetty samaa, mitä Kuntaliitto on käyttänyt veroennusteissaan, se on johdettu Tilastokeskuksen väestöennusteesta.

Rahoitusosan määrärahojen sitovuus valtuustoon nähden:

Antolainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen lisäys
Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Sysmän kunta Talousarvio ja suunnittelu SIVU 1
INTIME/SISÄINEN LASKENTA TILIVUOSI 012015-122015 KAUSI 102015 LASKENNALLINEN 15/12/15 17:44

Valtuusto 2016 Su 2017 Su 2018 TA+LTA 2015 Tp 2014 Ero 15/16 Ero %

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta								
**	Vuosikate	805.680	1.528.491	1.705.024	1.012.339	1.056.952	206.659-	20,4-
**	Tulorahoituksen korjauser	0	0	0	0	563.249-	0	0,0
Investointien rahavirta								
*	Investointimenot	3.225.000-	2.475.000-	360.000-	3.745.000-	2.568.883-	520.000	13,9-
*	Rah.osuudet investointeih	48.000	0	0	680.000	369.866	632.000-	92,9-
*	Pysyvien vastaavien luov.	285.000	0	0	589.000	1.200.269	304.000-	51,6-
***	Toiminnan ja invest.rahav	2.086.320-	946.509-	1.345.024	1.463.661-	505.044-	622.659-	42,5
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Lainakannan muutokset								
*	Pitkäaik.lainojen muutos	117.184-	114.844-	105.000-	294.321-	347.295-	177.137	60,2-
***	Rahoituksen rahavirta	117.184-	114.844-	105.000-	294.321-	347.295-	177.137	60,2-
****	Vaikutus maksuvalmiuteen	2.203.504-	1.061.353-	1.240.024	1.757.982-	852.339-	445.522-	25,3

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO			
KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus 1)	Määrärahat	Tuloarviot
Toimielin			
Keskusvaalilautakunta	B		
Kunnanvaltuusto	B	48 394	
Tarkastuslautakunta	B	20 132	
Kunnanhallitus	B	7 234 991	5 670 883
Sivistyslautakunta	B	7 036 964	398 037
Tekninen lautakunta	B (N)	4 924 813	4 970 930
Perusturvapalvelut	B	16 756 676	
		36 021 970	11 039 850
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		11 640 000
Valtionosuudet	B		14 112 800
Korkotulot	B		43 100
Muut rahoitustulot	B		31 600
Korkomenot	B	18 000	
Muut rahoitusmenot	B	21 700	
		39 700	25 827 500
INVESTOINTIOSA			
Kiinteistöjen hankinta	B	50 000	
Irtaimisto	B	1 490 000	285 000
Talonrakennus	B	800 000	48 000
Kunnallistekniikka	B	885 000	
		3 225 000	333 000
RAHOITUSOSA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaik.lainojen lisäys	B		
Pitkäaik.lainojen vähennys	B	117 184	
		117 184	0
Vaikutus maksuvalmiuteen			2 203 504
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		39 403 854	39 403 854

1) Sitovuus B brutto, teknisen lautakunnan liikelaitokset N netto.

Talousarvion ja suunnitelman liitteet

SYSMÄN KUNTA

POISTOSUUNNITELMA 1.1.2015 ALKAEN

1 (2)

Tili

Kalustoryhmä

Sumu tasapoisto
KK (%/v)

1 Pysyvien vastaavien aineettomat
ja aineelliset hyödykkeet

Taseryhmä:100	AINEETTOMAT OIKEUDET 2 - 5v.	
1000	TIETOKONEOHJELMAT	Sm.tasapoisto
10	TIETOKONEOHJELMAT 3 V	36 kk (33,3%/v)
1001	VESIHUOLTOLAITOS/TIETOKONEOHJE	Sm.tasapoisto
10	TIETOKONEOHJELMAT 3 V	36 kk (33,3%/v)
Taseryhmä:105	MUUT PITKÄVAIKUTT.MENOT 2 - 20v.	
1009	MUUT PITKÄVAIKUTT.MENOT	Sm.tasapoisto
10	MUUT PITKÄVAIKUTT. 5 V	60 kk (20,0%/v)
Taseryhmä:110	MAA- JA VESIALUEET	
1010	LIITTYMISMAKSUT	Ei poistoa
12	OTAMON TYÖKESKUKSEN LIITTYMÄT	
13	KOULUJEN LIITTYMÄT	
14	AIROLAN LIITTYMÄT	
15	LEIRINTÄALUEEN LIITTYMÄT	
1011	VESIHUOLTOL. LIITTYMISMAKSUT	Ei poistoa
20	VESIHUOLLON LIITTYMÄT	
21	JÄTEVESIHUOLLON LIITTYMÄT	
1012	(SIS.) LIITTYMISMAKSUT	Ei poistoa
10	TEATTERITALON LIITTYMÄT	
12	OTAMON TYÖKESKUKSEN LIITTYMÄT	
1101	MAA-ALUEET	Ei poistoa
1102	VESIHUOLTOLAIT. MAA-ALUEET	Ei poistoa
Taseryhmä:112	RAKENNUKSET	
1110	ASUINRAKENNUKSET 30 - 50v.	Sm.tasapoisto
10	ASUINRAKENNUKSET 30 V	360 kk (3,3%/v)
1115	HALLINTO-JA LAITOSRAKENN. 10 - 50v.	Sm.tasapoisto
10	HALLINTO/LAITOSRAK.10 V	120 kk (10,0%/v)
20	HALLINTO/LAITOSRAK. 20 V	240 kk (5,0%/v)
30	HALLINTO/LAITOSRAK. 30 V	360 kk (3,3%/v)
40	HALLINTO/LAITOSRAK. 40 V	480 kk (2,5%/v)
50	HALLINTO/LAITOSRAK. 50 V	600 kk (2,0%/v)
1120	TEHDAS- JA TUOTANTORAKENNUKSET 10 - 30V.	
10	TEHDAS/TUOTANTORAK. 10 V	120 kk (10,0%/v)
11	TEHDAS/TUOTANTORAK. 15 V	180 kk (6,7%/v)
12	TEHDAS/TUOTANTORAK. 20 V	240 kk (5,0%/v)
1121	VESIHUOLTOLAITOKSEN RAKENNUKSET 10 - 30V.	Sm.tasapoisto
21	VH TEHDAS/TUOTANTORAK.20 V	240 kk (5,0%/v)
1125	MUUT RAKENNUKSET 10 - 30V.	Sm.tasapoisto
10	MUUT RAKENNUKSET 10 V	120 kk (10,0%/v)
11	MUUT RAKENNUKSET 15 V	180 kk (6,7%/v)
12	MUUT RAKENNUKSET 20 V	240 kk (5,0%/v)
13	MUUT RAKENNUKSET 30 V	360 kk (3,3%/v)
Taseryhmä:114	KIINTEÄT RAKENT.JA LAITT.	
1130	MAA- JA VESIRAKENTEET 10 - 30V.	Sm.tasapoisto
10	RAKENNUSKAAVATIIET 20 V	240 kk (5,0%/v)
11	MUUT TIET 20 V	240 kk (5,0%/v)
13	TORIT 20 V	240 kk (5,0%/v)

14	PUISTOT 20 V	240 kk (5,0%/v)	2 (2)
15	PIHA-ALUEET 30 V	360 kk (3,3%/v)	
16	LAITURIT/SATAMAT 30 V	360 kk (3,3%/v)	
17	UIMALAT 30 V	360 kk (3,3%/v)	
18	URHEILUKENTÄT 30 V	360 kk (3,3%/v)	
19	LEIKKIKENTÄT 30 V	360 kk (3,3%/v)	
20	KUNTOPOLUT 30 V	360 kk (3,3%/v)	
21	LEIRINTÄALUE 30 V	360 kk (3,3%/v)	
22	KAATOPAIKKA	360 kk (3,3%/v)	
1140	JOHTOVERKOSTOT/-LAITTEET 20 - 40V	Sm.tasapoisto	
11	KAUKOLÄMPÖVERKOSTO 30 V	360 kk (3,3%/v)	
14	KATUVALAISTUS 20 V	240 kk (5,0%/v)	
16	ALUEVESIHUOLTOVERKKO 40 V	480 kk (2,5%/v)	
1141	VESIHUOLTOLAIT. JOHTOVERKOSTOT JA -LAITTE 30 - 40V.	Sm.tasapoisto	
10	VESIJOHTOVERKOSTO 40 V	480 kk (2,5%/v)	
11	VIEMÄRIJOHTOVERKOSTO 40 V	480 kk (2,5%/v)	
12	SADEVESILINJAT 40 V	480 kk (2,5%/v)	
1150	MUUT KIIINTEÄT RAKENT. JA LA 10 - 20V.	Sm.tasapoisto	
12	LÄMPÖLAITOKSEN LAITTEET 20 V	240 kk (5,0%/v)	
15	MUUT KIIINTEÄT KONEET, LAITTEET, RAKENTEET 15 V	180 kk (6,7%/v)	
1151	VESIHUOLTOLAIT. MUUT KIIINTEÄT RAKENT. JA LAITTEET 10 - 20V.	Sm.tasapoisto	
10	VESILAITOKSEN LAITTEET 20 V	240 kk (5,0%/v)	
11	VIEMÄRILAITOKS. LAITTEET 20 V	240 kk (5,0%/v)	
Taseryhmä:116	KONEET JA KALUSTO		
1160	KULJETUSVÄLINEET 5 - 20V.	Sm.tasapoisto	
10	AUTOT 5 V	60 kk (20,0%/v)	
15	AUTOT 10 V	120 kk (10,0%/v)	
30	VEENEET 10 V	120 kk (10,0%/v)	
1170	MUUT KONEET JA KALUSTO 3 - 10V.	Sm.tasapoisto	
10	LIIKKUVAT TYÖKONEET 5 V	60 kk (20,0%/v)	
15	KONTTORI- JA TIETOL. 3 V	36 kk (33,3%/v)	
16	KONTTORI- JA TIETOL. 5 V	60 kk (20,0%/v)	
17	ATK-VERKOT 10 V	120 kk (10,0%/v)	
20	SAIRAALA-/TERV.LAITT.5 V	60 kk (20,0%/v)	
25	LAITOSKEITTIÖ YMS. KALUSTO 5 V	60 kk (20,0%/v)	
30	MUU KALUSTO 3 V	36 kk (33,3%/v)	
31	MUU KALUSTO 5 v.	60 kk (20,0%/v)	
1171	VESIH.LAITOKSEN MUUT KONEET JA KALUSTO 3 - 10V.	Sm.tasapoisto	
16	VHL/KONTTORI- JA TIETOL. 5 V	60 kk (20,0%/v)	
17	VHL/ATK-VERKOT 10 V	120 kk (10,0%/v)	
30	VHL/MUU KALUSTO 3 V	36 kk (33,3%/v)	
Taseryhmä:118	ENNAKKOM. JA KESKENER. HANK		
1190	ENNAKKOMAKSUT	Ei poistoa	
1195	KESKENERÄISET HANKINNAT	Ei poistoa	
Taseryhmä:120	OSAKKEET JA OSUDET	Ei poistoa	
Taseryhmä:130	MUUT SAAMISET		
1286	LIITTYMISMAKSUT	Ei poistoa	
10	VESILIITTYMÄT		
11	VIEMÄRILIITTYMÄT		
12	SÄHKÖLIITTYMÄT		
1287	VESIHUOLTOLAIT. LIITTYMISMAKSUT	Ei poistoa	
10	VESILIITTYMÄT		
11	VIEMÄRILIITTYMÄT		
12	SÄHKÖLIITTYMÄT		

2RAKENNEOSA	2TULOSALUE	2TULOYKSIKKÖ 2
2TOIMIELIN	2TULOYKSIKKÖ 1	KUSTANNUSPAIKKA

1 K Ä Y T T Ö T A L O U S

10 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

10 VAALIT

100 Valtiolliset vaalit

100 Valtiolliset vaalit

1010 Eduskuntavaalit

1020 Presidentin vaalit

1030 EU-vaalit

110 Kunnallisvaalit

110 Kunnallisvaalit

1060 Kunnallisvaalit

11 KUNNANVALTUUSTO

11 KUNNANVALTUUSTO

120 Kunnanvaltuusto

120 Kunnanvaltuusto

1100 Kunnanvaltuusto

12 TARKASTUSLAUTAKUNTA

12 TILINTARKASTUS

130 Tilintarkastus

130 Tilintarkastus

1200 Tilintarkastus

13 KUNNANHALLITUS

13 KUNNANHALLITUS

140 Kunnanhallitus

140 Kunnanhallitus

1300 Kunnanhallitus

1310 Henkilöstöjaosto

14 YLEIS- JA HALLINTOPALVELUT

150 Hallintopalvelut

150 Hallintopalvelut

1400 Hallintopalvelut

151 Toimistopalvelut

1410 Atk-keskus

1420 Monistus

151 Muu yleishallinto

158 Muu yleishallinto

1490 Muu yleishallinto

170 Henkilöstöpalvelut

170 Henkilöstöpalvelut

1700 Henkilöstöpalv.hallinto

1710 Työsuojaelu

180 Työllistäminen

180 Yleinen työllistäminen

1800 Yleinen työllistäminen

182 Työllisyysprojektit

1810 Työllistämisprojektit

1820 Nuori työ -projekti

1830 Nuorten työpaja

190 Muut palvelut

156 Oikeusturvapalvelut

1430 Oikeudenhoito ja turvallisuus

21 ELINKEINO- JA MAASEUTUPALVELUT

160 Elinkeinotoimi

160 Yleinen elinkeinotoimi

1600 Yleinen elinkeinotoimi

162 Elinkeinoprojektit

1620 Elinkeinoprojektit

1624 (Rannikkoal./miljööön kehitt.han)

2RAKENNEOSA	2TULOSALUE	2TULOSYKSIKKÖ 2
2TOIMIELIN	2TULOSYKSIKKÖ 1	KUSTANNUSPAIKKA
	210 Maaseututoimi	
	210 Maaseutupalvelut	
	2100 Maaseutupalvelut	
	240 Joukkoliikenne	
	2500 Joukkoliikenne	
	245 Maaseutuprojektit	
	2510 Maaseutuprojektit	
	250 Muut maaseutupalvelut	
	2550 Muut maaseutupalvelut	
25 LOMITUSPALVELUT		
	220 Lomituspalveluiden hallinto	
	220 Lomituspalveluiden hallinto	
	2200 Lomituspalveluiden hallinto	
	230 Lomitustoiminta	
	230 Valt.kok.korvattava lomitus	
	2310 Kk-palkkainen lomitus	
	2330 Yrittäjän itse järjestämä	
	2340 Ostopalvelulomitus	
	231 Valt.ositt.korvattava lomitus	
	2360 Valt.ositt.korvaama lomitus/	
	235 Ei valt.korv.lomitustoiminta	
	2400 Ei valt.korv.lomitus	
27 MAA- JA METSÄTILAT		
	535 Maa- ja metsätilat	
	535 Maa- ja metsätilat	
	5400 Maa- ja metsätilat	
57 KAAVOITUS		
	570 Kaavoitus	
	570 Kaavoitus	
	5810 Kaavoitus	
30 SIVISTYSLAUTAKUNTA		
	30 SIVISTYSLTK:N HALLINTO	
	300 Sivistysltk:n hallinto	
	300 Sivistystoimen hallinto	
	3000 Sivistystoimisto	
31 KOULUTOIMI		
	310 Peruskoulutus	
	310 Peruskoulut	
	3110 Yhtenäiskoulu	
	3120 (Väihkylän koulu)	
	3130 Nuoramoisten koulu	
	3140 Esiopetus	
	3170 Sysmän Yhteiskoulu	
	3180 (Toivolan koulu)	
	3200 (Luokaton erityisopetus)	
	3300 (Koulujen yhteiset erät)	
	3400 Harjaantumisloukka	
	342 Koululaisten iltapäivätoiminta	
	3450 Koululaisten iltapäivätoiminta	
	330 Keskiasteen koulutus	
	345 Lukio	
	3500 Sysmän lukio	
	350 Ammatillinen koulutus	
	3600 Ammatilliset oppilaitokset	
	360 Musiikkikoulutus	
	3700 Musiikkioppilaitokset	
	390 Aikuiskoulutus	
	390 Kansalaisopistot	
	3900 Itä-Hämeen Kansalaisopisto	
40 VAPAA-AIKATOIMI		
	410 Vapaa-aikapalvelut	
	410 Liikuntapalvelut	
	4100 Liikuntapalvelut	
	4110 Uimahalli	
	420 Nuorisotyö	
	4200 Nuorisotyö	
	4210 Etsivä nuorisotyö	

2RAKENNEOSA	2TULOSALUE	2TULOYKSIKÖ 2	2TULOYKSIKÖ 1	KUSTANNUSPAIKKA
		430 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut		
		430 Kulttuuripalvelut		
		4300 Kulttuuritoimi		
		4310 Elokuvatoiminta		
		440 Kirjastopalvelut		
		4400 Kirjastotoiminta		
	45 PÄIVÄHOITO			
	450 Päivähoito			
	450 Päiväkotihoitopalvelut			
	4509 (Pienryhmä)			
	4510 Päiväkoti Kastelli			
	4511 Ostetut päiväkotipalvelut			
	4512 (Nuoramoisten päiväkotit)			
	460 Perhepäivähoitopalvelut			
	4520 Päivähoitajan kotona tapahtuva			
	4521 Ostetut perhepäivähoitopalvelu			
	4522 Ryhmistöiminta			
	4523 Vararyhmis			
	470 Muu lasten päivähoito			
	4530 Lasten kotihoidontuki			
50	TEKNINEN LAUTAKUNTA			
	50	TEKNINEN HALLINTO		
		500 Tekninen hallinto		
		500 Tekninen hallinto		
		5000 Tekninen hallinto		
		510 Teknisen toimen hankkeet		
		501 Teknisen toimen hankkeet		
		5001 (Kaukolämpö ja hulevesi -hanke)		
	51	YMPÄRISTÖNHOITO		
		515 Liikenneväylät		
		505 Kaavatiet		
		5010 Kaavatiet		
		506 Muut liikenneväylät		
		5020 Muut liikenneväylät		
		507 Yksityistiet		
		5030 Yksityistiet		
		520 Puistot ja yleiset alueet		
		510 Puistot ja viheralueet		
		5050 Puistot ja viheralueet		
		511 Torit		
		5060 Torit		
		512 Laiturit ja satamat		
		5070 Laiturit ja satamat		
		513 Liikuntapaikat		
		5080 Liikuntapaikat		
		525 Jätehuolto		
		515 Jätehuolto		
		5090 Jätehuolto		
		527 Vesistöjen huolto		
		519 Vesistöjen huolto		
		5095 Kunnan vesistöjen hoito		
		5096 (Kirkkolahden kunnostus -hanke)		
		5097 Majutveden hapetus		
		5098 Suojärven hapetus		
		5099 (Salaksjärvi)		
	52	KIINTEISTÖT		
		530 Rakennukset		
		520 Toimitilarakennukset		
		5101 Kunnanvirasto		
		521 Varsinaiset vuokratalot		
		5111 Päijätaho Vuokratalo		
		5112 Päijätärinne Vuokratalo		
		5113 Saviheinä Vuokratalo		
		5114 Ulpukkatie Vuokrarivitalo		
		5121 Peltotie 1 kerrostalo		
		5122 Kankila		
		523 Muut vuokratalot		
		5123 Terveyskeskuksen asuntola		

2RAKENNEOSA	2TULOSALUE	2TULOYKSIKKÖ 2	2TULOYKSIKKÖ 1	KUSTANNUSPAIKKA
				5125 (Väihkylän koulun asuintalot)
				5131 (Vanhainkodin ent.talonm.asunto)
				5133 (Kaislatie 1/Uusi-Heikkilä)
				5136
			525	Teollisuuskiinteistöt
				5201 (tyhjä)
				5202 (tyhjä)
				5203 Halli IV Särkilahdent 29
				5205 (tyhjä)
				5206 Halli VIII Yrittäjäntie 6
				5207
			526	Osakehuoneistot
				5149 Ulpukka
				5150 Ulpukankulma
				5151 Muut asunto-osakkeet
			527	Muut rakennukset
				1610 Leirintäalue
				5153 Kk:n satamarakennus
				5154 Markkinaranta/vanha paloasema
				5155 Ent. lämpökeskusrakennus
				5156
				5157 Pinx
				5158 Rapala
				5159 Airola
				5161 Ilola
				5162 Entisen maatilán rakennukset
				5163
				5164 Autotalli (Pusukuja)
				5165 Pajula
				5166 Ohrasaaren sauna
				5320 Terveystalokiinteistö
				5710 Paloasema
			529	Sivistystoimen rakennukset
				5152 Moisio/Villa Sarkia
				5160 Teatteritalo
				5250 Yhtenäiskoulu
				5251 Yhteiskoulu
				5252 (Väihkylän koulu)
				5253 Toivolan koulu
				5254 (Opettajan talo)
				5255 Nuoramoisten koulu
				5260 Päiväkoti Kastelli
			530	Sosiaali- ja terveyst. rakenn.
				5310 Terveyskeskuskiinteistö
				5330 Vanhainkotikiinteistö
				5340 Työkeskuskiinteistö
				5350 Tapa-talo
			54	LIIKELAITOKSET
				540 Kaukolämpölaitos
				540 Kaukolämpölaitos
				5500 (Kaukolämpölaitos)
				545 Vesihuoltolaitokset
				545 Vesilaitos
				5510 Vesilaitos
				546 Viemäri-laitos
				5520 Viemäri-laitos
			55	SISÄISET PALVELUT
				550 Sisäiset palvelut
				551 Työpalvelut
				5620 Työpalvelut
				552 Siivouspalvelut
				5630 Siivouspalvelut
				553 Ravintopalvelut
				5640 Ruokahuolto

2RAKENNEOSA	2TULOSALUE	2TULOYKSIKKÖ 2
2TOIMIELIN	2TULOYKSIKKÖ 1	KUSTANNUSPAIKKA

58	YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA	
580	Rakennusvalvonta	
	580 Rakennusvalvonta	
	5910 Rakennusvalvonta	
581	Ympäristönvalvonta	
	581 Ympäristönvalvonta	
	5920 Ympäristönvalvonta	
60	PERUSTURVAPALVELUT	
61	SOSIAALI- JA PERUSTERV.HUOLTO	
600	Sosiaali- ja perusterv.huolto	
	600 Sosiaali- ja perusterv.huolto	
	6000 Sosiaali- ja perusterv.huolto	
67	ERIKOISSAIRAANHOITO	
686	Erikoissairaanhoito	
	672 Erikoissairaanhoito	
	6681 Erikoissairaanhoito	
68	YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO	
690	Ympäristöterveydenhuolto	
	691 Ympäristöterveydenhuolto	
	6700 Ympäristöterveydenhuolto	
2 T U L O S L A S K E L M A		
70	KUNNANHALLITUS	
70	KUNNANHALLITUS	
	700 Kunnanhallitus	
	700 Kunnanhallitus	
	7000 Kunnanhallitus	
710	Vesihuoltolaitos	
	710 Vesilaitos	
	7100 Vesilaitos	
	720 Viemärilaitos	
	7200 Viemärilaitos	
3 I N V E S T O I N T I		
80	KUNNANHALLITUS	
80	KUNNANHALLITUS	
	800 Khall./Irtain omaisuus	
	800 Irtain omaisuus	
	8000 Kunnanhallitus/irtain om.	
810	Kiinteä omaisuus	
	805 Maa-alueet	
	8050 Maa-alueet	
	806 Rakennetut kiinteistöt	
	8060 Rakennetut kiinteistöt	
820	Osakkeet ja sijoitukset	
	810 Asunto-osakkeet	
	8100 Asunto-osakkeet	
	811 Muut osakkeet ja sijoitukset	
	8110 Muut osakkeet ja sijoitukset	
81	MAASEUTULAUTAKUNTA	
81	MAASEUTULAUTAKUNTA	
	830 Maas./Irtain omaisuus	
	815 Maatalouspalvelut	
	8150 Maatalouspalvelut/irtain om.	
	816 Lomituspalvelut	
	8160 Lomituspalvelut/irtain om.	
82	SIVISTYSLAUTAKUNTA	
82	KOULUTOIMI	
	840 Koulutoimi/Irtain omaisuus	
	820 Koulutoimisto	
	8200 Koulutoimisto/irtain om.	
	821 Peruskoulut	
	8210 Peruskoulut/irtain om.	
	822 Kehitysvammaisopetus	
	8220 Kehitysvammaisopetus/irtain om	
	823 Lukio	

2RAKENNEOSA	2TULOSALUE	2TULOYKSIKKÖ 2	
2TOIMIELIN	2TULOYKSIKKÖ 1	KUSTANNUSPAIKKA	
		8230	Lukio/irtain om.
		825	Ammattik. kuntayhtymäsosuuudet
		8250	Ammattik.kuntayht.osuuudet
	83 VAPAA-AIKATOIMI		
	850 Vap.aika/Irtain omaisuus		
	830 Liikuntapalvelut		
	8300		Liikuntapalvelut/irtain om.
	831 Nuorisotyö		
	8310		Nuorisotyö/irtain om.
	832 Kulttuuripalvelut		
	8320		Kulttuuripalvelut/irtain om.
	833 Kirjastopalvelut		
	8330		Kirjastopalvelut/irtain om.
85	TEKNINEN LAUTAKUNTA		
	85	TEKNINEN LAUTAKUNTA	
	860	Tekninen/Irtain omaisuus	
	840	Tekninen toimisto	
	8400		Tekninen toimisto/irtain om.
	841	Ympäristönhoito	
	8410		Ympäristönhoito/irtain om.
	842	Kiinteistön hoito	
	8420		Kiinteistönhoito/irtain om.
	843	Liikelaikokset	
	8430		Liikelaikokset/irtain om.
	844	Sisäiset palvelut	
	8440		Sisäiset palvelut/irtain om.
	845	Palo- ja pelastustoimi	
	8450		Palo- ja pelastustoimi/irtain
	846	Kaavoitus ja mittaus	
	8460		Kaavoitus ja mittaus/irtain om
	847	Rakennus- ja ympäristövalvonta	
	8470		Rakennus/ympäristöv./irtain om
	870	Talonrakennus	
	859	TALONRAKENNUS	
	8599		TALONRAKENNUS (B)
	860	Yleishallinto	
	8600		Yleishallinnon rakennukset
	861	Sosiaali- ja terveystoimi	
	8610		Sosiaalitoimen rakennukset
	8611		Terveystoimen rakennukset
	862	Opetus- ja kulttuuritoimi	
	8620		Opetustoimen rakennukset
	8621		Kulttuuritoimen rakennukset
	8622		Vapaa-aikatoimen rakennukset
	863	Yhdyskuntapalvelut	
	8630		Palo- ja pelastustoimen raken-
	864	Muut palvelut	
	8640		Elinkeinotoimen rakennukset
	865	Liiketoiminta	
	8650		Liiketoiminnan rakennukset
	8651		Vuokra-asunnot
	880	Julkinen rakentaminen	
	869	JULKINEN RAKENTAMINEN	
	8699		KUNNALLISTEKNIikka (B)
	870	Liikenneväylät	
	8700		Liikenneväylien rakentaminen
	871	Katuvalaistus	
	8710		Katuvalaistuksen rakentaminen
	872	Puistot ja yleiset alueet	
	8720		Puistojen ja yleisten alueiden
	873	Urheilu- ja ulkoilualueet	
	8730		Urheilu- ja ulkoilualueiden
	874	Satamapalvelut	
	8740		Satamapalveluiden rakentaminen
	875	Vesistöjen huolto	
	8750		Vesistöjen huolto
	876	Kaatopaikka	
	8760		Kaatopaikka
	877	Kaukolämpölaite	
	8770		Lämpölaite-rakentaminen

Sysmän kunta
INTIME

N I M I S T Ö
2RAKENNEOSA

SIVU 7
08/12/15 16:12

2RAKENNEOSA 2TULOSALUE 2TULOSYKSIKKÖ 2
 2TOIMIELIN 2TULOSYKSIKKÖ 1 KUSTANNUSPAIKKA

878 Vesihuoltolaitos
8779 VESIHUOLTOLAITOS (B)
8780 Vesilaitosrakentaminen
8785 Viemärlaitosrakentaminen

86 PERUSTURVAPALVELUT

86 PERUSTURVALAUTAKUNTA

890 Perusturva/Irtain omaisuus

890 Sosiaalitoimi

8900 Sosiaalitoimen irtain om.

895 Terveystoimi

8950 Terveystoimen irtain om.

891 Kuntayhtymäosuudet

898 Terv.hoidon kuntayht.osuudet

8980 Terv.hoidon kuntayht.osuudet

4 R A H O I T U S

90 KUNNANHALLITUS

90 KUNNANHALLITUS

900 Kunnanhallitus

900 Kunnanhallitus

9000 Kunnanhallitus

910 Vesihuoltolaitos

910 Vesihuoltolaitos

9100 Vesilaitos

9200 Viemärlaitos